

AMERIKOS VYRIAUSYBĖS POLITIKA LINK PABALTIJO NEPASIKEITUSI

Taip Pareikšta Atsilankiusiai Delegacijai

New York, N. Y. (LAIC). — Valstybės sekretoriaus Cordell Hull kviečiama, š. m. rugsėjo 26 d. Washingtonė lankėsi jungtinė lietuvių, latvių ir estų kilmės amerikiečių delegacija.

Delegacija atstovavo Amerikos Lietuvių Tarybą, Jungtinį Latvių Amerikiečių Komitetą ir Centrinį Estų Amerikiečių Organizacijų Komitetą. Jos sudėtis: Informacijos Centro vedėjas adv. Kostas R. Jurgėla, SLA sekretorius dr. Matas J. Viniakas, ALRKF pirmininkas Juozas Laučka; ALT atstovai: Karlis Kiwul, latvių atstovas; kun. Conrad Klemmer ir dr. John Torpats, estų atstovai.

Valstybės Sekretoriaus vardu, delegaciją priėmė valstybės sekretoriaus padėjėjas p. Breckinridge Long, dalyvaudant Europos Skyriaus vedėjui p. Charles Bohlen. Delegacija turėjo išsamų pasikalbėjimą ir įteikė trumpą memorandumą, pasiremdama vėliausiomis žiniomis apie padėtį Pabaltyje, *kame buvo ypatingai užakcentuota beatodairiai, tiek vokiečių Gestapo, tiek sovietų NKVD elgsena su Pabaltijo gyventojais.*

Suv. Valstijų vyriausybės atstovai delegatus užtikrino, kad *Sovietų Valstijų vyriausybės politika Pabaltijo atžvelgiu nėra pasikeitusi ir kad 1940 metais liepos 23 dienos tuo reikalu padarytas valdžios pareiškimas tebegalioja.*

Pagaliam, kad memorandumė išdėstytu reikalu valstybės departamentas *susirūpinus tiesioginiai.*

Ponas B. Long pareiškė stiprių simpatijų Baltijos valstybėms ir, tarp kitko, pastebėjo, kad tiek prezidentas, tiek valstybės sekretorius atidžiai seka įvykius ir vertina Baltijos tautų, panašiai kaip ir kitų pavergtų tautų sąlygas ir laisvę.

Išgriovė Gražiuosius Kauno Pastatus

New York, N. Y. rugs. 28 (LAIC). — Iš Švedijos gautos žinios nusako, kad čekistų (NKVD) teroras Lietuvoje išaukė lietuvių tarpe reaguojama. Lietuvos Kovotojų pulkai organizuojami visur po Apsaugos Komiteto vadovybę.

Apsaugos Komitetas vadovauja Lietuvos gynime ir politinėje veikloje vieton nacių išskaidyto Vyriausio Išlaisvinimo Komiteto. Tas komitetas įsākė visiems lietuviams kovoti prieš enkavedistus ir nacius, bet ne prieš reguliārę Rusijos kariuomenę.

Lietuvos gynybų pulkai trukdo lietuvių išdeportavimui. Jie perima maistą ir gyvulius. Šiaulių, Panevėžio, Ukmergės, Platių ir Darbėnų apylinkėse lietuvių patriotai supliekė priešų įjegas ir suėmė daug ginklų ir kitų karo reikmenų.

Nesenai Švedijon atvykę iš Lietuvos pabėgėliai sako, kad čekistai, kurie liepos ir rugpjūčio mėnesiuose sušaudė lietuvius patriotus Vilniuje, Utėnoje, Alytuje ir Ukmergėje, vartojo Amerikoje pagamintus ginklus ir sakė: "Mes amerikoniškais ginklais išsūdydysime visus antisovietinius separatistus pirm, ne gu Amerika galės padėti atsisteigti jusų nepriklausomybę". Čekistai tą patį grąšina ir Kauno, Kedainių ir Mariampolės gyventojams.

Raportuojama, kad bolševikai Kaišodaryse užmušė vyskupą Matulionį. Vatikano įsakymu, kunigai pasilikio Lietuvoje. (Zinia apie vyskupą Matulionio nužudymą nepatvirtinta.)

Iš Plekavičiaus batalionų paimti lietuvių kariai buvo pasiūsti Suomijos frontan. Rugs. 25 d. 108 jų pabėgo į Švediją.

Patvirtinta zinia apie tai, kad naciai Kaune išsprogdino Priskikėlio bažnyčią, Vytauto muziejų, Lietuvos ir Zemės Bankus, Prekybos rumus, Vytauto universiteto pastatus ir Prieno centrą bei Paštą.

PASIBAIGĖ PASITARIMAI

Rugs. 28 d. Amerikos, Anglijos ir Rusijos atstovai užbaigė pasitarimą, kuris tęsėsi šešias savaites Dumbarton Oaks, Daug svarbių problemų neišspręsta. Rusija reikalavo didesms valstybms veto, nes nenori, kad planuojama Tautų Sąjunga skelbtų jai karą, jei ji užpultų savo silpnesnį kaimyną. Dabar pasitarimą pradėjo Amerikos, Anglijos ir Kinijos atstovai.

ARESTUOJA PATRIOTUS

Iš Stokholmo pranešama, kad yra gauta žinių iš Danijos sostinės Copenhagen, jog rugs. 27 d. nakčia naciai suareštavo 400 danų. Nacių radio paskelbė, kad tie danai bus nugalbenti į koncentracijos stovyklą.

PATARIA NEJSILEISTI

Valstybės sekr., C. Hull, praieitą savaitę pareiškė, kad tos valstybės, kurios įsileistų Hitlerį ar kitus karo kriminalistus — per ilgus metus netektų Suv. Valstijų draugiškumo. Tomis valstybėmis yra: Turkija, Švedija, Šveicarija ir Ispanija. Kitos valstybės yra pasisakiusios už neįsileidimą.

BAISUS GINKLAS

Amerikos trečiosios armijos vadai turi žinių apie V-3 pasibaisėtina nacių ginklą. Tai yra robotinė bomba, sverianti 14 tonų ir sprogdama galinti užmušti žmones, esančius dviejų mylių apylinkėje. Ta bomba yra 60 pėdų ilgumo ir virš penkių pėdų storumo. Iššaukama tiesiai aukštyn, o po to ją kontroliuoja radio.

Truškina Vakarų Sieną

Didelis Anglų Džiaugsmas

Atėmus Francijos Uostą
Calais, Išnyko Pavojus

Spalio 1 d. Kanados karo jėgų daliniai užėmė ir išlaisvino Francijos uosto miestą Calais, kuris randasi prie Anglijos kanalo. Tai yra siauriausia to kanalo susmauga tarpe Anglijos miesto Dover ir Francijos. Nors Hitleris buvo įsakęs Doverio įgulai kariuoti iki paskutinio žmogaus, bet nacių vadus pulk. Schroeder, su 5,000 įgula, pasidavė.

Vokiečiams užėmus tą miestą, jie per istisus keturis metus pylė iš kanuolių į Dover. Tuo budu to miesto gyventojai buvo naikinami ir žudomi, o apsisaugojimui nuo pavojaus, jiems prisiėjo gyventi urvuose. Per visą tą laiką iš kanuolių užmušta 548 Doverio gyventojai, daug sužeista ir sugriauta bei sužalota apie 1,200 gyvenamų namų.

Tai buvo tamsios gyvenimo dienos doveriečiams per tuos keturis metus. Žmonės ten gyveno, kaip įsikurtę kojas, nes nežinojo, kada iš Calais apylinkės bus paleista mirtis ir juos. Dabar tas pavojus jau praėjo. Dabar to miesto gyventojai lenda iš urvų ir, džiaugdamiesi, rengiasi žmoniškam gyvenimui, nes naciai jau taip toli nuo tos vietos nuguiti, kad jie nepasieks Doverio kadir iš toliausiai nušaujamo kanuolių.

Gal 1945 Metais

London. — Praeitą savaitę premieras Churchill pasakė kalbą parlamentui. Be kitų reikalu, jis pareiškė: "Apgailėstauju, kad plinta įsitikinimas, jog karas gali greitai pasibaigti ir netolimoje ateity teks mesti ginklus. Man išrodo, kad teks kovoti ne tik šiais metais, bet karas gali tęstis ir 1945 metais".

Nors kai kurie žinovai spėja, kad Europos karas gali pasibaigti dar šį mėtą, bet, kaip matome — prem. Churchill yra kitokios nuomonės.

Tuo tarpu vakarų Europoje yra nuo dviejų iki trijų milijonų sąjungiečių kareivių. Nuo invazijos pradžios, tai yra nuo birželio 6 d., Suv. Valstijų karo nuostoliai siekia iki 145,000, o Anglijos — 90,000 kareivių. Jei organizuotas vokiečių pasipriešinimas nebus palaustas, tai Suv. Valstijų milžiniška armija bus iškelta Francijoje visiškam vokiečių nugalėjimui.

London. — Paskutinėje savo kalboje, premieras Churchill, be kita ko, pareiškė, kad "Anglija rems Rusiją jos reikalavimuose del pakeitimų vakarinėje sienoje, kad tuo budu davus jai privalomą apsaugą". Bet jis pareiškė, kad pirm paskelbimo taikos plano, turi įvykti dar vienas pasitarimas su Stalinu.

London. — Po visiško apvalymo Estijos sausumos, per paskutines dienas į nelaisvę paimta 45,000 nacių.

Washington, D. C. WFA iki rugpjūčio 31 d. supirko 253,541,000 svarų sviesto ir iš to kiekio 114,006,143 svarai pasiūsti į Rusiją, o 27,777,410 svarų parduota Pietų Amerikos valstybėms

Ivairios Žinios

Francija. — Spalio 2 d. Amerikos karo jėgos pradėjo staigų ir priešui nesitiktą žygiavimą į Vokietiją iš šiaurės nuo Aachen. Nužygiavo dvi mylias. Pirm pradėjimo žygiuotės, artilerija ir lėktuvai per tulą laiką pleškino priešų pozicijas. Miestelis Palemberg sulygintas su žeme. — Susirėmimai ėjo visu frontu. Kana diečiai turėjo smarkių susirėmimų Anglijos kanalo pakraščiuose. Jie artinasi prie istoriško miestelio Dunquerque, iš kur anglai keturi metai atgal išsinešdino į Angliją. Anglai padarė laimėjimų Olandijoje. Amerikos trečioji armija susistiprino savo pozicijas Nancy-Metz apylinkėje. Septintoji armija stiprinasi priešų puolimui Vosges kalnų perėjimui. Iš visur truškinama ir rengiamasi traukinti Sigfried-vakarų fortifikacijų sieną, kuri jau keliuose punktuose pramusta.

London. — Spėjama, kad Anglija jau nusistatė demilitarizuoti Vokietiją po jos nugalėjimo, tarptautinės komisijos priežiūroje. Todėl raginama Ameriką pripažinti gen. de Gaulle vyriausybę, kad Francija galėtų turėti pilną žodį tuo reikalu vedamuose pasitarimuose.

Italija. — Sąjungiečių pirmynžangą Italijos fronte sulaukė begaliniai stiprus vokiečių pasipriešinimas.

London. — Pirmu syk nuo birželio pradėto, ofensivo rusai pranešė, kad "nieko ypatingo nenutiko rusų-nacių fronte". Iš Jugoslavijos, tačiau, pranešama, kad rusai ir jugoslavų partizanai susivienijo puolimui Jugoslavijos sostinės Belgrado.

Washington, D. C. — Valstybės sekr., C. Hull, pareiškė, kad bulgarų nenorėjimas ištraukti savo karo jėgų iš Grekijos ir Jugoslavijos vilkina tarpe sąjungiečių ir Bulgarijos rengiamą pasirašyti paliaubų sutartį.

Washington, D. C. — Gen. Arnolds pranešė, kad nuo pradžios karo amerikiečiai sunaikino 27,000 priešų lėktuvų, kuomet Amerika neteko 14,600 lėktuvų mušiuose ir 17,500 namie iš priežasties iki visų visokių nelaimių. Per visą laiką amerikiečiai ant priešų žemės išmetė 1,000,000 tonų sproginių.

Washington, D. C. — Čia paaiškėjo, kad prez. Rooseveltas New Yorko miesto majorą La Guardia skiria į aukštą kariškai-valdišką vietą Italijoje. Pirm išvykimo, jam bus duota brigadieriaus generolo laipsnis. Po jo išvykimo, New Yorko miesto majoru bus miesto tarybos pirmininkas, Newbold Morris.

Roma. — Per tulą laiką Grekijoje ėjo tarpusavė grekų kova. Dabar gauta žinių, kad grekai susitaikė ir, klausydami sąjungiečių karo vadų, kovos prieš vokiečius bendrai.

Stockholm, Švedija. — Į čia atbėgęs vienas Vokietijos pogrindžio vadas pasakoja, kad nuo pabaigos rugpjūčio naciai areštavo 30,000 žmonių, kurie buvo įtarti veikloje prieš nacius.

Maskva. — Praeitą savaitę per radio pranešta, kad grekų patriotų jėgos randasi jau tik trys mylios nuo Grekijos sostinės Atenų.

Ragina Vokiečius Mesti Kariavimą

Tuo Reikalu į Vokiečius
Atsišaukia Slaptas Radio

Londonė gauta zinia, kad slaptas vokiečių radio šaukiausi į visus vokiečius, ragindamas nusikratyti nacių valdžią ir liautis kariuoti. Tame atsišaukime sakoma, kad vokiečiai nelaimės karo, o ji tęsiant — Vokietija bus sugriauta ir karo nuteriota.

Toliau, be kita ko, tuo pranešimu susakoma, kad vakaruose susidaro "naujas frontas, kuris kovos už taiką".

Taipgi radio atsišaukia į vokiečių karius ir karininkus, ragindamas juos apsisvalyti nuo nacių režimo, nes kitaip laukia vokiečių tautą praigaštis.

Nesenai iš Maskvos paskelbta, kad ten yra susidaręs į nelaisvę paimtų vokiečių karininkų komitetas, kuris taipgi jau ne kartą atsišaukė į kariuonę ir visą vokiečių tautą, ragindami juos nusikratyti nacių režimo ir pasitraukti iš karo, nes vokiečiai jokiu budu jo negal laimėti. Ar šie sveiki patarimai paveiks į vokiečius, sunku pasakyti.

Visi Aukokime!

Tautinio Karo Fondo (National War Fund) vajuus jau eina. Laikė šio vajuus visoje Amerikoje pasirįsta aukomis surinkti \$125,000,000. Kiekvienam miestui ir miesteliui paskirta atitinkamos kvotos. Visi krašto gyventojai jau aukoja, pasirįžė aukoti ir aukas renka.

Šio fondo surinktos aukos skiriamos įvairiems geriems tikslams: pagelbėjimui musų karių visuose karo frontuose ir namie, pagelbėjimui karių šeimoms. Taipgi šis fondas gelbsti įvairių tautų žmonėms, nukentėjusiems karo laukuose. Iš šio fondo skiriama tam tikra suma ir Lietuvos žmonių šelpimui.

Daugely lietuvių kolonijų jau yra suorganizuoti komitetai arba Tautinio Karo Fondo skyriai, kurie stengiasi pagelbėti aukas rinkti. Kur tokių komitetų-skyrių dar nėra — nepervėlu juos suorganizuoti. Kur jau suorganizuoti, reikia prisidėti prie jų veiklos ir padėti aukas rinkti. Ne vien rinkti, bet kiekvieno šio krašto gyventojų, kiekvieno lietuvių piliečio ir aukoti. Todėl, jei negali aukoti daug — paaukok! kiek išsigali. Bet aukok! Musų aukos pasiekis ir lietuvių sunus bei dukteris, esančius karo tarnyboje. Jos pasiekis ir Lietuvos žmones, kuriems pašalpos begaliniai reikia.

SUSAUDĖ 2,000 ŽMONIŲ

Iš Maskvos pranešama, kad kariai, atvykę į vokiečių apleistą stovyklą ties Kloga, Estijoje, rado keturis milžiniškus užkurtus lauzus su tebesvylančiais juose 2,000 žmonių kunais. Tuos žmones naciai sušaudė ir skubinosi sudėginti. Didžiama nužudytų ir deginamų buvo intelektualai iš Vilniaus, Rygos ir Tallinno. Apie tai liudija žmonės, kuriems pavyko pabėgti bei pasislėpti nuo tos skerdynės.

ILGA LIETUVIŲ KOLONA BUVO VAROMA Į RYTŲ PRUSUS

Darbininkus Mobilizavo į Kariuomenę

New York, N. Y., rugs. 27 (LAIC). — Patirta, kad vokiečiai į darbo batalionus mobilizuotus lietuvius, latvius ir estus apvelka kariškais drabužiais ir paima vokiečių karinomenėn. Tai tvirtina nelaisvėn patekę užsienio darbininkai. Jie sako, kad pradžioje jie buvo mobilizuoti į darbo batalionus, o vėliau automatiškai perkelti į kariuomenę.

Rugpjūčio 16 d. vokiečių žinių agentura DNB paskelbė, kad Latvijos darbo batalionai savu noru pasisuielė pereiti aktyvion vokiečių karinomenės tarnybon. Jau ni estai, lygiai kaip latviai ir lietuviai, ištisą metą dirbo svarbų karo pramonės darbu, o dabar jie įsivelka į karišką uniformą. Šinos pareiškimus padaręs Vokietijos darbo lyderis.

Vienas vokiečių laikraštis aprašinėja, kokiu budu trisdešimtis kilometrų ilgio pabėgėlių kolona artėjo prie Rytprusių sienos. Gyventojai vežėsi savo vaikus, gyvulius, lovas ir kitokį turta.

Iš straipsnio turinio aiškiai matosi, kad tai buta lietuvių pabėgėlių kolonos, kuri traukėsi į vakarus.

Tame pačiame rugpjūčio 8 d. straipsny pasakojama, kad Koch, buvęs Rytprusių gauleteris, vėl sugrįžo į savo vietą. Karo pradžioje jis buvo paskirtas okupuotai Ukrainai valdyti, o dabar vėl sugrįžo į Rytprusus. Minimas Koch parodė didelę neapykantą lietuviams.

Rugpjūčio 22 d. Stockholm Tidningen išspausdino korespondencią, kurioje pasakojama, kad paskutiniu laiku pabėgėlių skaičius iš Pabaltijo valstybių didėja. Rugpjūčio 20 d. 30 pabėgėlių, jų tarpe vienas iš kariuomenės pabėgęs vokiečių kareivis, atbėgo į Faro. Tos pačios dienos Svenska Dagbladet pranešė, kad paskutinėmis dienomis į Gotlandą atplaukė keli laivai, kurie atvežė 70 pabėgėlių iš Pabaltijo valstybių.

Rubus Lietuvai Rinkti Pasimokykim Iš Grekų

Grekų Šalpa Vykdoma
Plačiu Mastu

Septynių milijonų grekų tauta, kurios sunų Amerikoje yra 400,000, šalpos darbe yra viena pavyzdgingiausiai susitvarkiusių. Jie darbą pradėjo kai tik vokiečiai Grekiją užpuolė. Tuo momentu grekus gelbėti susirūpino visas pasaulis — ir per tris metus grekų šalpos įstaiga savo veikimą suspėjo išvystyti iki kolosalio laipsnio.

Grekų naujų sandėlių, 420 E. 54-th St., prie East River New York, atidarymo proga, BALF pirmininko dr. Juozo B. Končiaus paskirtas atstovau lietuvių fondą. Atidarymas įvyko rugsėjo 12 d. Dalyvauti buvo įdomu, ką pavadinčiau "šalpos ir rubams tvarkyti universitetu".

Rupinasi Mažųjų
Valstybių Ateitim

Aukštieji grekų dvasiškiai atidarymo ceremonijas pradėjo pamaldomis. Grekų ministris telegrama, kurioj atsiprašė negalįs iškilmėse dalyvauti, nes išvyksta į Kanadą tarptautiniams pasitarimams del mažųjų tautų pokarinio susitvarkymo. Šis klausimas ir lietuviams yra opus. Grekų generalinis konsulas nupasakojo savo tautos bėdas ir valstybės vargus.

Filmos Gelbsti Grekų Šalpai

Filmų apie Grekiją, kokia ji buvo graži, viso pilna prieš karą, palyginama dabartinė Grekija, kurios parodyti pakveikslai apie vargą, skurdą ir šalpos reikalingumą. Parodyti šalpos darbai Amerikoje: moterys taisančios ir rušiuojančios rubus, vaistų siuntinius ir veikėjai. Ir filmoje, kalbėtojas baigia sakydamas: "Kur yra bent trys grekai, jie už Grekiją kovoja ir laiko savo pareiškę Grekijai dirbti. Vienas gre-

kas laiko save grekų kolonija".

Okupuotuose Kraštuose
Skurdas, Ligos, Badas

Komiteto pirmininkas Spyros P. Skouras, teatru mag-natas, rubų rinkliavos vedėjo Charilaos G. Raphael perstartytas dideliu optimistu, kaip "pustyčiau pasitikėjimu"... Kalbėtojas pareiškė, kad kare žuvusi gal pusė grekų tautos, o pusantro milijono aktualiai badauja. Šiaučiančios ligos, kurių žiauriausia — malarija. Bet amerikiečių pagelba grekams vargus perkėsti pagelbsinti.

Rupinasi Atvežti
5,000 Našlaičių

Prie šalpos, kuri įvairiais budais teikiama, Skouras numato kasmet į Ameriką atvežti bent po 5,000 Grekijos našlaičių. Ta kryptim jau pradėjo dirbti ir greitai pasirodysią rezultatai.

Išorinės Šalpos Rekordas

Šalpos srity gal darbščiausias grekams šelpiti fondo vyk-dantysis vice pirmininkas Oscar Bronner pabrėžė, kad Grekija dabar gaunanti daugiau pašalpos, negu bent kada yra gavusi: Grekijai šelpiti pasiektas net istorinis rekordas!

Ypatingai kalbėtojas džiaugėsi, kad amerikiečiams kooperuoja kanadiečiai.

Okupacijoje Šalpa Priziuri Švedai Ir Šveicariai

Šalpa Grekijai labai pagreitėjo, kai Washingtonas ir Londonas įsitikino, kad pagelba patenka patiems grekams, o ne jų okupantams vokiečiams. Pašalpa okupuotoje Grekijoje priziuri neutralių valstybių, Švedijos ir Šveicarijos atstovai. Šalpa Grekijoje išdalina patys grekų komitetai.

(2r. 6 pusl.)

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
 PUBLISHED EVERY FRIDAY
 By the Lithuanian Alliance
 of America
 PRANAS BAJORAS
 Editor
 DR. M. J. VINKAS
 Business Manager
 YEARLY SUBSCRIPTION RATES
 In the United States \$1.50
 To Foreign Countries \$2.00
 307 W. 30th St., New York 1, N. Y.
 Tel.: LAcAvanna 4-3529

PASTABOS

KAI KURIOS SLA kuopos rengia naujų narių priėmimo balius. Reikėtų ir visoms kuopoms, gavusioms naujų narių, tokias pramogas surengti, nes tose pramogose nauji nariai supažindinami su savo organizacijos nariais ir tuo pakeliamas jų upas prisidėti prie veikimo.

SLA REIKALŲ puslapyje telpa straipsnis "Atlikime Patriotingas Pareigas". Visi SLA nariai, o ypač SLA kuopų veikėjai, turėtų tą straipsnį netik perskaityti, bet ir padirbėti, padedant Amerikai laimėti karą ir Lietuvos žmones suselpti. Taigi: atlikime patriotingas pareigas! Jas atlikę, busime atlikę šventą darbą.

PHILADELPHIJOJE susiorganizavo SLA kuopų apskritys, į kurį bus įtrauktos ir visos apylinkės SLA kuopos. Tokio apskrities toje apylinkėje reikėjo jau senai, ir jo susiorganizavimas — buvusiojo seimo pasekos; philadelphiečiams tas seimas ir laike jo veikimas taip patiko, kad jie užsimojo gana plačiu mastu veikti. Šiuo reikalu įdomią korespondenciją parašė brolis A. Tvaranavičius, nenuilstantis SLA ir visuomenės veikėjas ir ilgametis Tėvynės korespondentas.

BROOKLYNIEČIAI, SLA 152 kp. veikėjai ir jų draugai, gražiai pagerbė savo kuopos nari, saržantą J. Jurevičių, kuris buvo sugrįžęs aplankyti saviškius. Jo pagerbimo puotelė, kaip rašo "Dalyvavęs", "buvo graži, patriotinga rinkinių žmonių sueiga. Panašias sueigas pagerbimui sugrįžusių iš tarnybos ar paviešėti karių privalečių rengti visi geri patriotingi lietuviai, tuo mūsų kariams pridodant geresnio upo atlikimui savo pareigų". Išties, patarimas labai vietoje: jei mes didžiųjų savo karių atliekamais darbais — duokime jiems progos pasidžiaugti mūsų tarpe, kai jie pas mus sugrįžta.

GARBINGŲJŲ eilėse jau yra trys SLA nariai, kurie žuvo bekovodami už žmonių laisvę, o sykiu ir už mūsų senosios tėvynės Lietuvos išlaisvinimą. Tokiu būdu SLA Garbės Vėliavą jau puošia trys aukštinės žvaigždutės, kurios SLA istorijoje žibės tol, kol mūsų krutinėse plaks lietuviškos širdys ir kol mes didžiūsimės padėję Dėdei Samui laimėti šį milžinišką karą.

PO OPERACIJOS, buvęs Tėvynės redaktorius, dabar dirbąs SLA Raštinėje, brolis S. E. Vitaitis, jaučiasi gerai ir iš ligoninės į namus sugrįžo spalio 1 dieną. Tačiau dar ims savaitę-kita kol visiškai pasveiks ir galės sugrįžti prie darbo.

TAIKUS sugyvenimas yra brangiausias turtas kaip privalečios šeimos gyvenime, taip ir valstybių gyvenime. Bet taikaus draugiškumo palaikymas reikalauja, kad vieni kitiems skriaudas nedarytume ir vieni kitus neišnaudotume arba savo naudai nepavergtume. Atmeskime tą, nesuipratimą savimi pranyks.

Niekad nepervėlu gauti narį į mūsų Susivienijimą.

Iš Teherano Konferencijos...

MUMS TEKO girdėti vieną diplomata pasakojant, kas žemiau seka. Esą, Teherano konferencijoje Suv. Valstijų prez. Rooseveltas, Anglijos premieras Churchill ir Rusijos maršalas Stalinas, be kitų svarbių reikalų, pasitarė ir Pabaltijo kraštų likimo klausimu. Tas pasitarimas įvyko tik pripuolamai — buvo neoficialus. Vieną rytą šiai trejukai baigiant pusryčius, Stalinas pasakęs:

"Ponai, aš noriu pasikalbėti apie Pabaltijo kraštus. Norėčiau žinoti, ar Lietuva, Latvija ir Estija bus priskirtos prie Rusijos po karą?"

Po šio paklausimo, viešpatavo valandėlės tyla. Jau rūkdamas cigareta, prez. Rooseveltas tą tylą pertraukė, Stalino atklausdamas:

"O kodėl Rusijai reikalingos šios mažos ir gražiai besitvarkiusios valstybės?"

Stalinas paaiškines:

"Rusijai reikia išėjimo į pasaulį per Baltijos jūrą. Be to išėjimo, Rusija gali užtrokšti..."

Prez. Rooseveltas paklausimu atsakęs:

"O ar Rusija be tų valstybių pavergimo negali išeiti į pasaulį per Baltijos jūrą? Juk pirmiau, kai Rusija su Lietuva buvo geroose santykiuose — Rusija naudojosi Klaipėdos uostu ir pasiekė plautį pasaulį. Ar ji negalėtų ir po karo panašiai su Lietuva susitarti ir Klaipėdos uostu naudotis? Tuomet nereikėtų nė Lietuvos, nė kitų Pabaltijo valstybių pavergti!"

Šis Roosevelto pareiškimas Staliną truputį pritrėmė. Jis, sakoma, kiek patylėjo ir pasakė:

"Gerbiameji: aš norėjau Pabaltijo valstybių, kai vedėme derybas 1939 metais. Tuomet jūs nesutikote man jas duoti, todėl negalėjome pasirašyti sutarties. O kuomet Hitleris man prižadėjo tas valstybes — su juo susitariau, tik tas šuva mane svylė... jis man atsidėjo karu ir pats tas valstybes pasigrobė..."

Churchillas į šį Stalino pareiškimą tik murmtelėjęs:

"Taigi... Hitleris jums atsidėjo karu... O dabar mes padedame Rusijai to pabaigos, to jūsų buvusio draugo, gintis..."

Stalinas vėl paklausęs:

"Bet kaipgi šį klausimą baigsime, ponai?"

Rooseveltas kiek užsikarščiaęs ir Stalinui išrėžęs šią prakalbėlę:

"Rusija yra begaliniai didelių plotų valstybė! Rusijai nereikia daugiau žemių, nes ji nesugeba tinkamai doroti dabar turimas. Anglijai taipgi užtenka, ką ji turi. Amerika irgi nenori svetimų žemių — jai užtenka, ką ji turi. Amerika nenori nieko pavergti. Amerika kariauja už Atlanto Čarterio principais parentą idėją: laisvę, nepriklausomybę ir apsisprendimo teisę visoms, didelėms ir mažoms, tautomis. Vaduodamos tais principais, Amerika nesutinka leisti bent kam pavergti Pabaltijo valstybes. Pagaliau, mano atstovaujamas kraštas yra pasisakęs už nepripažinimą Rusijos okupacijos Pabaltijo valstybių. Amerika savo žodžio nemaino. Aš ypač išraiškiai esu pažadėjęs tų valstybių žmonėms, kad Lietuva, Latvija ir Estija po karo bus laisvos. Lietuvių delegacijai Washingtone aš pasakiau: "Lietuvos laisvė tik laikinai įkalinta — ji bus laisva. Amerika padės jai išlaisvinti". Pone Staline, aš savo žodžio irgi nekeičiu. Tos valstybės priklausos jų gyventojams, o ne Rusijai ar kitai kuriai valstybei. Jos turi būti laisvos! Jų žmonės pasisakys, kokios santvarkos po karo nori. Man rodos to ir turėtų užtekti..."

Rooseveltas užbaigė savo kalbą ir užsitraukė kartų dūmą. Churchillas šyptelėjo, o Stalinui per veidą nusilugė rusti banga. Ką jis galvojo — niekas nežino. Bet po gana ilgokos pertraukos Stalinas pasakė:

"Ačiū, ponai... Jūs gelbėjote ir dar gelbėsite Rusijai gintis Hitlerio. Todėl jūsų žodis geras ir Pabaltijo valstybių likimo klausime. Aš pasiduodu jūsų valiai. Aš padėsiu toms valstybėms išlaisvinti..."

Tuo tas klausimas ir užsibaigęs.

Mes nežinome, ar to diplomato pasakojimas yra teisingas, ar ne, bet jei teisingas, tai verta įsidėmėti, kaip "pasiduodamas Roosevelto ir Churchill valiai", Stalinas, "laisvindamas" Pabaltijo valstybes, po raudonarmiečių įėjimo, pasiunčia savo slaptąją policiją, kuri rengia dirvą komunistiškam režimui ir eliminuoja tuos žmones, kurie laukia Atlanto Čarterio principų įgyvendinimo. O lietuvių, latvių ir estų raudonųjų kvizlingai jau šaukta, kad Lietuva, Latvija ir Estija esančios "sovietiškos respublikos"... Jie taip daro tuomet, kai Rusijos didžiosios sąjungininkės — Amerika ir Anglija niekuomet nepripažino Rusijai Pabaltijo valstybių okupacijos. Tokiu būdu mūsų kvizlingai elgiasi saivališka, nepaisydami, ką tos didžiosios valstybės yra pasakę Stalinui. Taipgi išrodo, kad ir pats Stalinas Roosevelto pareiškimo ir Churchillo pritarimo visai nepaiso. Jei paisytų — suvaldytų savo slaptosios policijos šėlimą Pabaltijo valstybėse; sulaukytų komunistinę propagandą ir lauktų, kol pribręs laikas tų valstybių žmonėms leisti laisvu-nevaržomai balsavimu pasisakyti, kokios santvarkos jie nori.

Taipgi, Stalinas ir jo bernai eina prieš Rusijos didžiųjų sąjungininkių norus. Tuo būdu jie ardo gerą žmonių nuotaką ir kenkia karo pastangoms; to karo, kuris, principu, pravedamas už išlaisvinimą viso pasaulio, o sykiu ir tų Pabaltijo valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos — be kurių pavergimo Rusija, sulig Stalino nuomonės, galinti "užtrokšti"...

Apžvalga

Iš Dangaus Neiškris...

SANDARA rašo:

"Tie, kurie trokšta, kad Lietuva būtų laisva ir darbuojasi atsiekimui šio tikslo paremia savo viltį ant tam tikrų mūsų valdžios atstovų pareiškimų ir amžiais skleidžiamo šukio, kad teisybė visada paėms viršų ant suktybių. Toks pasitikėjimas yra geras dalykas. Tačiau, jei ji pertoli nutiesti ir vien tik juomi pasiremti, tai kartais galim susilaukti netikėtinų siurprizų.

"Pavyzdžių galime surasti tiek ir tiek. Žmonių jausmai keičiasi, o šiandieninė diplomacija taip nepastovi kaip smėlio kalnas. 1940 metais Washingtonas pasmerkė Baltijos šalių okupaciją ir inkorporavimą į Sovietų Sąjungą, šiandien to balsu nebesigirdi. Jį užčiaupė kitokie sumetimai.

"Akla viltis, kad kiti viską padarys už mus, nuramino daugelį širdžių, bet tuo pat sykiu jas ir užmigdė. Daugelis kolonijų ir organizacijų nepasijudina su visomis pajėgomis, tartum tikėdami jog laisvė, kaip kokia Manna, pati iškris iš dangaus. Bet panašus stebuklas vargiai ar įvyks. Vėlesnių dienų įvykiai rodo kaip tik priešingai.

"Todel bukime pasiruošę pakelti kad ir sunkiausią kovą už mažų tautų laisvę ir teisingą, demokratinę taiką. Prabilkime garsiau ir drąsiau į Amerikos vyriausybę ir visuomenę; subruskime visuose centruose ir kampeliuose reikalaujanti laisvės Lietuvai ir kitiems mažoms tautomis. Jei mes to nedarysime, tai kas gi kitas tą atliks už mus? Mes esame tokioje padėty, kad savo įtaka ir vieninga akcija dar galime nulemti Lietuvos likimą."

Laimingi žmonės

GARSAS rašo:

"Nors karo laikas, vis delto abi didžiosios partijos gyvai ruošiasi prie nacionalių rinkimų ir varo stiprią kampaniją savo kandidatų pravedimui. Reikia manyti, kad piliečiai irgi stropiai atliks savo pareigą — lapkričio 7 visi ir visos eis balsuoti. Laimingi šios šalies žmonės, kad jie savo balsais gali išsirinkti vyriausybę, kokios jie nori. Tokiomis teisėmis paskutiniuos laikais naudojosi nedaugelio šalių gyventojai. Branginkime tą teisę ir ja naudokimės."

Kur Dingio Čarteris?

AMERIKA rašo:

"Labai dažnai šiandien klausama, kur dingio Atlanto Čarteris.

"Atlanto Čarterį Roosevelt ir Churchill pasakė prieš 3 metus. Čarterio svarbiausiu punktu buvo viešas pasizadėjimas nesiekti svetimų teritorijų ir gražinti nepriklausomybes toms valstybėms, kurioms tai buvo išplėsta. Čarterio principus pripažino savo parašais visos Suvienytos Tautos.

"Bet tikrai, kur šiandien Atlanto Čarterio dėsniai?

"Tik ką Suomija pasirašė paliaubų sutartį su Rusija ir Anglija. Pagal sutartį, Suomija turėjo stambiai dalį savo teritorijos atiduoti Rusijai. Suomijai atimamas jos šiaurės Pėsamo uostas, iš jos atplėšama Karelija. Kaip tai sujerinti su pasizadėjimu nesiekti svetimų teritorijų?

"Kuo Atlanto Čarterio dėsniai Lietuvos, Latvijos ir Estijos atvilgiu?

"Rusija pasizadėjo netrempti kitų kraštų nepriklausomybės. Bet kas šiandien darosi Lietuvoje?"

"Naciai baigiami išstumti iš Lietuvos, kurią jie engė per 3 metus. Daug kas mano, kad

dabar vyksta Lietuvos laisvinimas. Bet tikrovėje vyksta bausis lietuvių tautos naikinimas: nauji trėmimai į Sibirą, nauji įkalinimai, nauji mobilizavimai ir raudonąją armiją ir — nauji žudymai.

"Apie šią baisią padėtį liudija gyvi žmonės, išsigelbėję, per Baltijos bangas atvykusieji į Švediją. Jų balsas, dėja, šioje šaly dar silpnokai išgirstamas."

"Olis For Judge"

VIENYBĖ rašo:

"Ateivių karta yra daug atsilikusi mūsų gyvenime. Visai tai, ką mes šiandien turime — bažnyčios, organizacijos, spauda, svetainės — yra beveik vienių ateivių nuopelnas. Bet Amerikos lietuvių progresas negali sustoti ties šiais laimėjimais. Ateiviai jau yra išauginę ir išaukėję savo sunus ir dukteris, kurie, budami tikri amerikiečiai, privala žengti pirmyn Amerikos politikoje.

"Šiuo atveju A. A. Olio žygis yra labai reikšmingas. Dabartinio kandidato į Chicago municipalinius teišjus būvas A. Olsauskas, kaip žinoma, buvo plačiai paskilbusio laikraščio, Lietuvos, leidėjas. Jis yra išleides daug knygų, kurių dėka, apsišvietė anų laikų ateiviai. Tėvas Olsauskas padarė daugiau, negu jam sąlygos leido. Bet jo sunus, adv. Ant. A. Olis, Amerikoje gimęs ir augęs, čia išėjęs aukštuosius mokslus, šiandien yra pasirėžęs atlikti tai, ko ateivių karta visados pageidavo iš savo vaikų. Olis yra tipiškas jaunosios kartos veikėjas — pavyzdingas lietuvis ir geras amerikietis. Olis vykdo savo tėvo idealus: jis siekia didesnę įtakos Amerikos gyvenime, tuo keldamas visų lietuvių vardą.

"Štai kodėl mes, rytuose, visa širdimi linkime Antanui A. Oliui laimėti šiuose rinkimuose. Bet vienių linkėjimų neužtenka. Labai svarbu, kad rytinių valstijų lietuviai parentų šį Olio žygi ir finansiniai. (Olis for Judge Komiteto adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.)

"Tik vieni kitiems ištiesdami pagalbos ranką, Amerikos lietuviai gali būti sau ir savo tautai naudingi."

Antanas A. Olis yra SLA narys-veikėjas. Savo balsais (chicagiečiai SLA nariai) ir finansiniai ypač privalečių parenti SLA nariai. Po išrinkimo, mūsų fraternališka šeimyna turėtų kuo pasididžiuoti.

Kas Beliks?...

DRAUGAS rašo:

"Šiandien pasiskaitysite dar skaudesnių žinių, gautų iš Lietuvos per Švediją.

"Ką reiškia žinia, kad neva iš karo zonos (vadinasi — visos Lietuvos) pirmiausiai yra išvežama: a) lietuviškos moterys ir vaikai, b) katalikų ir protestantų kunigai?"

"Atsakymas aiškus: tai yra nacių ir bolševikų plano vykdymas — likviduoti lietuvių tautą.

"Naciai, tiesa, nespėjo lietuvių išnaikinti ir žemę pasisavinti, vokiečiais apgyvendinti ir prie Vokietijos prijungti. Padarę Lietuvai daug keruvinų skriaudų, pasitraukia. Jie stumiami lauk mūsų, amerikiečių tankais, lėktuvais ir kitais karo pabūkiais, vartojamais rusų rankomis.

"Ką vokiečiai okupantai neįsinaikino, dabar imasi naikinti nauji okupantai rusai. Tos naikinimo priemonės yra taip pat žiaurios, kruvinos: kalėjimai, ištrėmimas, sušaudymai.

"Kas Lietuvoje beliks, jei moteris ir vaikus išgus į Sibirą, jei vyrus ir kariuomenę priversta suvaryti arčiau išau-

PRAEITO KARO NUOSTOLIAI

Rašo JONAS J. NIENIUS

LAPKRIČIO 11 d. 1944 m. sueis 26 metai nuo Pirmojo Pasaulinio Karo pabaigos. Tai buvo žiaurios žmonių skerdynės ir bausaus turto naikinimas. Tas karas tęsėsi per keturis metus, tris mėnesius ir septynias dienas.

Galutinai apskaičiuota, kad per Pirmąjį Pasaulinį Karą kariaujančios šalys turėjo šiuos nuostolius žmonėmis:

Kareivių yra žuvę	10,000,000
Dingusių be žinios	3,000,000
Civilių žmonių žuvo karo laukuose	13,000,000
Sužeistų kareivių	20,000,000
Karo našlaičių liko	9,000,000
Karo našlių	5,000,000

Pinigiškai apskaitant kare žuvusių ekonomiską vertybę kariavusioms šalims įvertinus komaziškus ir neskaitant visų karo kentėjimų nuostolių susidaro apie \$67,000,000,000.

Kiti kariavusių šalių nuostoliai:

Amunicija ir ginklai	\$180,000,000,000
Nuosavybių sunaikinta sauzemy už	29,960,000,000
Padaryta nuostolių jurose, nuskandinant laivus	6,800,000,000

Produkcijos nustota gaminant karo reikmenis ir pašvenčiant energiją neproduktyviams darbams už \$45,000,000,000.

Šiose minėtose skaitlinėse nėra įskaityti nuosimčiai už karo paskolas, pensijos sužeistams kareiviams ir kare žuvusių kareivių šeimynoms, ir kiti panašūs su karu susiję išmokėjimai.

Jau miręs prezidentas Cal. Coolidge, savo laiku, vieną kartą yra pranešęs oficialiai, kad Suv. Valstijos dalyvavimas Pirmame Pasauliniame Kare kainavo \$100,000,000,000.

Milijonas. Vienas milijonas žingsnių sudaro apie 5,500 mylių arba 6,000 kilometrų, vidutiniškų Tėvynės spaudos raidžių vienas milijonas sudaro 800 laktų knyga. Vienas milijonas dienų sudaro 27 amžius arba šimtmečius (nuo Kristaus gimimo dar nesuėjo vienas milijonas dienų).

O milijardas yra tukstantis milijonų (1,000,000,000,000). Vieną miliardą sekundų laikrodinis tvaks per 32 metus. Miliardas minutų sudaro 19 šimtmečių (nuo 1902 metų pradėjome gyventi antrą miliardą minutų).

Cia supras ir tie, kurie nėra pasiekę mokslo, kad galėtų orientuotis tomis skaitlinėmis.

Ką mes amerikoniai gavome? Už tuos visus mūsų šalies pinigų mes gavome apie penkis milijonus mirusių infliuzenos epidemija ir 12 metų krizės-bedarbėbės...

Taipgi mes dar nepamiršome, kad karo metu buvo vedami obalsiai: "Panaikinti karus", "Už pasaulio taiką", "Už demokratiją", "Už išlaisvinimą pavergtų tautų".

Bent dauguma tų garsiųjų karo obalsių buvo ne kas kita, kaip tik tuščia idealistų svajonė.

Panašiais obalsiais vaduojamasi ir laike šio karo. Bet, galbūt, po šio karo tie obalsiai bus įgyvendinti. But gerai.

Vorksla

Vai daug vandens tavimi, Nemune, tekėjo,
 Vai daug dar ašarų tekės.
 Tavimi, Lietuva, vis niekas netikėjo,
 Tavimi niekas netikės.

Atanešė teutonas tau kadaise kryžių
 Ir Dievo žodžių pridengtas klastas.
 Tu vis buvai ant vieškelio, ant kelio didžio,
 Tu vis — nenoramų tauta.

Ir ėjo priešai, tavo kuną mindė:
 Tekėjo kraujas, upėm — ne lašais,
 O tujen savo veidą supolingą
 Aukštai iškėlusi nešei.

Tu šiandien priešų apsupta, varguoie,
 Širdie, po pilka miline!
 Tai tu Europą nuo mongolų
 Apgynei nuoga krutine!

JONAS KOSSU-ALEKSANDRAVICIUS.

dys, jei kunigus ištrėms, kad visai nebebutų kam vadovauti ir kovoti už tautos teises?"

Tragedija

NAUJIENOS rašo:

"Iš Švedijos gauta žinių apie bausius dalykus, kurie dedasi Lietuvoje ir Latvijoje. Jiedvi ne tikai pateko į pačią karo mušų liepsną, bet jas terioja ir jų gyventojos žudo vokiečiai, kurie iš Baltijos valstybių traukiasi, ir rusai, kuroe tas valstybes "laisvina".

"Sovietų propagandos gramafonai, žinoma, rėk: kad tai "hitleriški melai". Est tai yra paprasta jų melodija. Tarp lietuvių tik komunistai ir jų pasekėjai yra užsirekordavę, kalpo hitlerizmo rėmėjai. Kas gi, jei ne komunistai, beveik per dvejus metus atvirai dirbo, kovodami prieš Amerikos pastangas padėti Hitlerio užpultoms tautoms? Kas reikalavo "taikos" su hitleriška Vokietija, kuomet ji buvo užkariavusi vakarų Europą ir Balkanus? Ir tie galvalai dabar drįsta prikaišioti "hitleriškus melus" laikraščiams, kurie visą laiką buvo ir tebėra grieščiausiai nusis-

tatę prieš ruduosius barbarus! "Bet tie, kurie smerkia nacių banditizmą, negali tylėti, kuomet kita totalitarinė diktatura elgiasi panašiai, kaip naciai!"

"Tas faktas, kad Rusija šiandien yra demokratijų sąjungininkė kovoje prieš Hitlerį, anaipol nesusiteikia jai teisės tremti dorovės ir žmoniškumo principus. Priešingai, ji privalo tuos principus gerbti, jei ji nori užsipelnyti civilizuotojo pasaulio pagarbą. Demokratinės valstybės duoda Rusijai pagarbą, kuri išgelbė ją nuo pražuties.

"Gauti iš Stockholmo pranešimai apie bausenybes Lietuvoje ir Latvijoje tapo įteikti Amerikos valdžiai ir yra svarstoma su valstybės departamentu, kaip tu nelaimingų tautų žmonėms padėti. Galima neabejoti, kad Suvienytos Valstijos darys ką galėdamas, kad būtų sustabdytas nekaltų žmonių galbijimas ir jų turto plėšimas.

"Bet jei to kruvino siaubo kaltininkai nepaisys nė Amerikos valdžios žodžio, tai demokratijų vadams bus aišku, kokio "koperavimo" jie gali laukti iš Stalino diktatūros ateity."

VERPETAI

Parašė Pranas Bajoras

Didžiojo Karo
Novelė
V...

Šį veikalą skiriu įvairiuose mušiuose
žuvusiems lietuviams-kariams.

13.

PETRĖS senelis, Juozas Varneris, sėdėdamas prie stalelio, kitame kambary knyga skaitė. Jaunuolių karšti ginčai jo ausį pasiekė. Girdėdamas Jono ir Petrės ginčus, jis tik petimis traukė ir busimojo žento elgesiu atsisėbėti nieku būdu negalėjo.

Pagaliau, neiškentė: žirgtelejo keletą stambių žingsnių ir atsidadė kambary, kur Jonas su Petre ginčinosi.

Išėjo į kambarį, jis pareiškė: "Viską girdėjau!... Stebiuosi tavimi, Jonai!... Niekad nemaniau, kad tamsta toks butum... Na, leisk ir man savo nuomonę šiame reikale pridėti... Ar galiu?..."

Jonas rimtu balsu paprašė: "Meldžiu..." Tuomet senis pasakė rimtą prakalbė:

"Tiesa, Jonai, sakai, kuomet risi pavienio žmogaus gyvybės klausimą. Juk netik žmogus, bet ir paprastas gyvis nori koilgiausiai gyventi. Toks, mat, jau gamtos sutvarkymas. Bet kuomet prisieina vienos ar kitos tautos gyvybinius reikalus risti — pavienis žmogus belieka tik pavieniu ir jo gyvybė priklauso ne jam pačiam, bet visai jo tautai..."

Jonas sušuko: "Bet aš kitaip į šį reikalą žiūriu!" Jonui nepabaigus sakinio, senis perkirto: "Manai, kad valstybių ir tautų ginčai turėtų būti rišami be ginklo pagelbos?..."

Jonas, nedvejodamas, atkirtė: "Taip!..." Tuomet senis Varneris filosofavo: "Ir čia tamstos tiesa. Bet ta tiesa vidoje būtų tik tuomet, jei nebūtų prasidėjęs karas ir jei nebūtų kam karus sukelti. Atsimink, Jonai: kai namas dega — pirmėliu jį nuo ugnies apdrausti... Gaisruvi kilus — visiems jo gyventojams reikia pultis ir prasidėjusių ugnį gesinti. Lygiai taip išsina ir su visu pasauliu: jei pasaulis iki šiol nesugalvojo ar nepajiegė tarptautinių ginčų išrišti be karo ir jei dabar kilo karas — man rodosi dabar pirmėliu prieš karą kalbėti ir kariavimui priešintis. Dabar reikia kariuoti, o tik karą laimėjus — apie naujus budus karams galą padaryti galėsime galvoti ir tartis..."

Jonas griežtai užginčino: "Bet lyg aš šį karą pradėjau?..." Senis Varneris kalbėjo: "Taip — ne tu, Jonai, šį karą pradėjai! Jį sukėlė bendras žmonių nesubrendimas daugiau nekariuoti. Dabar yra bendras reikalas prasidėjusių ugnį sėkmingai užgesinti. O kad tai padaryti — reikia eiti ir kariuoti. Karo kaltininkus galėsime surasti ir nubauti vėliau..."

Jonas kiek pyktelėjo. Pasakė: "Bet, tėve — čia čia klausimas apie mano gyvybę... Aš noriu gyventi ir visų valstybių reikalai prieš mano gyvybę tik menkininkis!..." Senelis Joną pamokė: "Taip ir šis tavo pareiškimas teisingas. Bet kągi verta ta tavo gyvybė, kuomet milijonai tau lygių žmonių priešpaudoje gyvena ar kuomet milijonai norima pavergti? O kad tuos pavergtuosius ar norimus pavergti išlaisvinti ir nuo vergijos apsaugojus — garbė kiekvienam jaunuoliui ne tik pavargti, bet ir žūti. Pagaliau, aš manau, kad šis karas visų idėjine žmonių kova: už demokratišką susitvarkymą, už panaikinimą monarchijų, už pasaulio perorganizavimą taip, kad kiekvienam žmogui būtų miela jame gyventi. Pagaliau, gali išsivystyti kova ir už tai, kad karų daugiau nebūtų. Šis gali būti paskutinis karas. Jonai, aš savo senuose kauluose jaučiu ir savo senų supratimu manau, kad kiekvieno

jaunuolio pareiga stoti į karo pareigas ir atlikti tai, kas kiekvienam laisvę mylinčiam žmogui pridera atlikti. Tos pareigos gali nenorėti tik perdidelis saumylis... E, jei aš bučiau jaunas — kitaip apie šį reikalą kalbėčiau ir visur pirmose eilėse bučiau!..."

Jonas prieš gana rimtus Varnerio tikinimus nebesugalvojo ką atsakyti. O seniu ir Petrė į pagelbą atėjo: ji šiltu glėbiu apkabino Joną ir pradėjo krūpčioti — "Jonai, aš tikiu, kad tu musų namams, o podraug ir visai musų giminei, nepadarysi gėdos... Aš žinau, kad tu esi geras ir narsus vyras... Aš tavimi pasitikiu..."

Jonas suminkštėjo. Pasakė: "Petre, aš pagalvosiu... Šaltai apie tai pasvarstysiu..."

Petrės senelis patenkinančiai tarė: "Taip ir bus geriausiai! Pagalvok, vaike! Išsiblaivyk! Įsitikinsi, kame klydai ir kame reikalas!..."

Jonas, kaip pavasario sniegas prieš karštą saulę, sutirpo. Juk Petrė — jo gyvenimas ir viskas. Tik abiem kambary likus, jis Petrėi pasakė: "Petre, del tavęs aš galiu viską padaryti... Del tavęs aš galiu kentėti ir, reikalui esant, numirti!... Aš stosiu karo tarnybon ir, jei reikės — kariausiu!... Bet žinok, mylimoji — tai darysiu tik todėl, kad tu to nori ir kad aš tave neapsakomai myliu!..."

14.

APIE pabėgimą Jonas jau nebegalvojo. Karas jam irgi netokių bausių, kaip pirmiau, išrodė. Jis rengėsi išvažiuoti ir savo pareigas atlikti. Jis atsisakė iš darbo, suderino savo reikalus ir pašaukimo į karo pareigas laukė.

Iškeliavimo proga, Petrė ir jos motina Jonui išvakaro surengė išleis-tuves. Jonas sukvietė savo draugus ir artimuosius, Petrė — savo.

Susirinkusiems Varneriai smagu pasišmonėjimą suteikė. Viskas išėjo taip, kaip Petrė reikalavo: nė Varneriai, nė kiti pokilio dalyviai apie karą nė žodžiu neprisiminė. Taip ir priderėjo: susirinkę skirtingų nuomonių žmonės galėjo Jonui nesmagumo padaryti ir bereikalingų ginčų visoje su-egoje sukelti.

Petrė, betgi, nevisai iškentė: ji perstatinėjo Joną dar nepažįstamiems ir išdidžiai, kai kada, pratarė: "Tai musų karžygis!... Kai jis sugrįš su pasižymėjimais iš karo — kitokias iškilmes jam surengsime!... Tuomet visi linksmisimės ir džiaugsimės!... Musų sugrįžusį karžygi sveikinsime!..."

Ankstyvas ritmetis, Jonui į kariuomenę iškeliuoti laikas. Tą rytmetį jis pabudo kur kas anksčiau, negu pri-prastai. Svarbios pareigas, mat, jo lau-kė.

Išvakaro apsiniaukęs dangus, rodėsi, nė nemanė bent kiek prasiblaivyti. Jį supo tamsūs debesys. Jis išrodė paniūręs ir piktas. Ir tie padangin šliaužiojantieji šėšėliai it kokiomis baisiomis smėklomis vaidenosi. Šiurpu buvo į juos ir pažiūrėti.

Nors pats miestas tą rytą kaž kokiame užburtame apsnūdime niurojo, bet jo judėjimas, kaip ir priprastai, buvo milžiniškas. Gatvės pilnos žmo-nių. Rankelniai skubėjo į visas puses. Jie, rodos, stengėsi vienas kitą pralenkti, daugiau padaryti... Daugybė vežimų gatvėmis važiuo. Ir visur, kur tik nepažvelgsi: urvakeliais, gatvėmis, žmonės grumėsi — į savo kasdienines pareigas traukė. Jie vyko milžiniška gyvenimo ratą sukti ir užjuri besi-liepsnošančiam karui kariavimo reik-menis prirengti...

Sveikatos Skyrius

Šį skyrių, pašvęsta SLA narių sveikatos reikalams, redaguoja DR. S. BIEŽIS, vyriausias SLA daktaras-kvotėjas, bendradarbiaujantis SLA Sveikatos Komisijos nariams ir kitiems lietuvių gydytojams bei sveikatos šin-vams.

Apie Nervuotumą

Rašo DR. S. BIEŽIS

PAS ŽMONES yra nuo senai pasklydęs neaiškus manymas, kad jų nervai pakrikę, kad aš ir jis, ir jis yra nervuoti. Šiandien su tokiomis mintimis rasime daugybę asmenų. Jei kartais žmogui ko nors truksta ir jam primena, kad tai visa paėina nuo nervų arba nervuotumo, tai jis tuo pilnai pasitenkina ir visa tai priima už gryną pinigą be jokios analizės ar tolimesnio tyrinėjimo surasti tikrąją jo sveikatos pakrikimo priežastį. Mat, žmogaus jau yra tokis bendras polinkimas — įjėškoti lengviausios išeities iš bile keblumo, nors del šios priežasties gerokai nukentėti neretai prisieina.

Tiesą pasakius, tas posakis — nervuotumas — taip neaiškus, taip palaidai vartojamas, kad daugumoje atsitikimų nustoja net paviršutinės reikšmės. Žmogus gali sirgti bile viena iš daugelio desėtkų ir net šimtų įvairių kroniškų ligų, o čia žiūrėk, tas nelemtas nervuotumas kaltinamas visoms toms ligoms, kurias kiekvienas sau palankiai išsiaiškina, dažniausiai del savo parankumo. Aiškus dalykas, panašiais atsitikimais nieko gero negalima tikėtis atsiekti, neigi patios padėties pagerinti. Save taip netiksliai maldaujant dažniausiai esama tikroji liga pinta, sveikata kas sykis vis daugiau palaūždama. Apie galutinas pasekmes čia nė nebereikia daugiau kalbėti — jos visos neša didelę žalą.

Tiesa, yra ligų, kurios tiesioginiai, arba kaip atskiras simptomas, gerokai sutrukdo normalį nervų sistemos veikimą, ką irgi paprastai vadiname nervuotumu. Pastaraisiais atsitikimais buna aiškus daviniai, kurie turi mokslinį pagrindą ir aiškiai įrodomi. Cia jau nebe migloti spejojimai, bet aiškus ir ištirti vienetai. Gydymas panašiais atsitikimais buna glaudžiai susijęs su ligos priežastimi. Kitais žodžiais sakant, jei pati liga pagydoma, tai tas menamas nervuotumas savimai pranyksta. Vienas iš ryškiausių pavyzdžių, tai goiterio liga, kuri visada pasireiškia aiškiu nervuotumu. Ku-

Jonas sėdėjo berituojančiame tramvajuje. Petrė — šalia jo. Į geležinkelio stotį jiedu traukė. Jonas vyko į savo pareigas, Petrė — jį lydėjo. Petrė vis arčiau ir arčiau prie Jono glaudėsi. Primanytų, rodos, tai visa į jį įlystu... Abudu nuliudė. Pasikalbėjimui žodžių truko. Jonas galvojo apie tai, kaip atsiveikėtinę su Petrės tėvais, draugais ir pažįstamais vakar vakarą. Senelis Varneris jam pareiškė: "Laimingos kelionės, vaike!... Garbingai tave sutiksime!..." Petrės tėvas pridėjo: "Kilniai, kaipio buvusiu karų veteranai tave, vaike, pasveikinsime!..." Petrės motina, bučiuodama Joną, pasakė: "Bučiuoju tave, vaikel, kaipio tikrą savo sunų!... Lai tau pavyksta laimingai kariuoti ir sveikam sugrįžti!..." Tai buvo širdingi ir Joną mylinčių žmonių linkėjimai.

Bevačiuojant, Petrė galvojo, kaip Joną į šį žygi kalbino, kokia laiminga ir garbinga mergaitė ji bus, kai jis sugrįš pasižymėjęs. Ji vaizdavo: graži. Jono uniforma, keletas ant krutinės kabančių medalių... Jonas — vikrus, kaip vijūrkas... Visai kitoks, negu dabar... Tai vienas iš parinktųjų... Tramvajus žmonėmis užsigrūdęs. Rankpelnį jame daug. Dar daugiau tokių jaunuolių, kaip Jonas. Visi jie karo pareigas atlikti vyko...

Žmonės-rankelniai į Joną ir kitus jam lygius jaunuolius kaž kaip keistai žiūrėjo. Jie, matyti, ką tokio nepaprasto galvojo... Jau veik geležinkelio stotį pasiekus, Petrė prisilenkė prie Jono ausies ir ramiu-dusliu balsu pasakė: "Kai tik sugrįši — apsivesime ir laimingai gyvensime!..." Jonas dar lėtesniu balsu atsakė: "Taip, brangioji!..." Petrė nusišypsojo. Jonas neapsakomai maloniai į ją pažvelgė.

met ši liga išgydoma, tai tas ryškiausias simptomas-ženklas-nervuotumas savaimi, be jokio gydymo, pranyksta ant visados.

Dabartinis aukštas civilizacijos ir mekkanizuotos technikos gyvenimas iš kiekvieno musų kasdien reikalauja didelio įtempimo, kurio senesniais kadir primitiviškais laikais visai nebudavo. Tokis nuolatinis įtempimas ilgainiu išvargina per daug musų nervų sistemą, kuri pagaliau nebepajėgia veikti normaliai bei tiksliai, kas galų gale sudaro tokią padėtį, kad žmogus tampa piktas, greitai susijaudina, del menkiesio supyksta, lieka netolerantišku, kartais paniurisu, nebedraugingu ir neretai griebiasi visokių ekscesų. Tą visą sudėjus į krūvą, gal ir pakenčiamai teisingai, vadiname nervuotumu, del stokos geresnio užvadinimo. Visa tai yra tiesioginis civilizacijos padarinys. Kada musų protėviai gyveno paprastą, taip sakant, gamtišką gyvenimą, to viso visai nežinojo. Juo gyvenimas darosi techniškėnis, tuo daugiau išvermės reikalaujama iš mus, kas anaipol nieko gero musų sveikatai neudoda. O jei pridėsim dar šio karo visus baismus, tai tik patys stipriausieji gali dar šiaip-taip normaliai laikytis.

Senaisiais laikais, kada žmogus gyveno iš žemės ukio, kada jis neturėjo nė laikrodžio, nė telefono, nė jokios mašinos, o ypač neturėjo palinkimo praturtėti — tuomet jis gyveno pilnai normaliai, sulig gamtos taisyklių, kurios atitiko kuno reikalavimus. Nors tuosyk jo gyvenimas nebuvo taip prašmatnus bei patogus, kaip dabar — vienok jis neturėjo veik jokių rupeščių, kurie vargintų jo kuną. Pabaigęs savo dienos darbą, jis ramiai išsėdavo be jokių galvosuokų, kas jam suteikdavo tikrą ir pilnai naudingą poilsį. Tai budavo ramus, normalus gyvenimas, kuris atitikdavo gamtos reikalavimus. Ogi dabar visai kas kita. Raskime bent vieną žmogų, ar tai jis būtų turtuolis ar biedniokas, mokytas ar bemokslis, kuris neturėtų visos galybės rupeščių? Tė rupeščiai, ar jie būtų mažai ar dideli, neudodami jam ramybės, vargina jo kuną kasdien, o atėjus poilsio laikui neleidžia tinkamai pailsėti, ko butinai kiekvienam reikia. Tokia padėtis yra nenormali, prieštaraujanti gamtos taisyklėms, kurios yra nepamainomos, kas, žinoma, kenksmingai atsiliepia į bendrą žmogaus sveikatą.

Juo žmonija daugiau tobulėja civilizacijos eigoje, tuo jos kasdieninis gyvenimas darosi labiau komplikuoatas tokioje pat proporcijoje. Praktiškai tai reiškia, kad kiekvienam žmogui buna daugiau pareigų bei obligacijų, kurios dažnai reikalauja daug galvojiimo ir kartais daug daugiau rupeščių, kurių nė kiekvienas gali tinkamai išsėsti. Iš to viso dažnai susidaro tokia padėtis, kuri neretai tiesiog žmogų varo iš galvos. O visa tai įstato žmogų į tokį musų šiandieninį gyvenimą, kuris nėra neturalus, kuris mums neneša laimės ir, kas svarbiausia, kad visa tai kenkia musų sveikatai bei išgyvenimui ilgo amžiaus.

Gyvendami tokį nenaturalų gyvenimą, iš kiekvieno musų reikalaujama didžiulių pastangų bei įtempimo, musų jiegas ir rezervines pajegas labai dažnai daug anksčiau išvartoja ir neretai net visiškai pakerta tuo metu, kada tos pajegos galėtų ir privalėtų būti našiausios bei išduoti daugiausiai rezultatų. Pasekoje viso to ne retenybė, matyti žmones vos sulaukusius subrendimo amžiaus su visiškai paurisais nervais, nustojaus ambicijos dirbti ir net gyventi, kada pats gyvenimas galėtų būti smagiausias. Mat, apie tą laiką, bendrai kalbant, jau gražios šeimos susikuria, savo gražius vaikus išaugina ir juos išmoksina, o tie vaikai jau savo jauną kartą pradeda auginti. Kada, rodos, žmogus pasiekęs brando amžiaus ir jau turėjęs gražaus praktiško gyvenimo patyrimo ir kada jis tikrai užsitarnavusiai galėtų džiaugtis savo gyvenimo nuopelnais, tai tuo jo čiukurio gyvenimo metu tarsi viskas paslįsta iš po jo kojų. (Užbaiga bus)

Maistas Reguliuoja Dantų Sveikatą

Rašo DR. A. J. GUSEN, Cicero, III.

NE GAMTA kalta, jei žmogaus dantys simptomai rudijs ir pulva. Jei 95% šios šalies vaikų būtų paliesti širdies ar plaučių ligų, tuomet gal mes butume priversti tyrinėti augančių vaikų gyvenimo aplinkybes ir jų kasdieninę dietą.

Apgailėtina, kad mes šio klausimo išpremdime netoli nuprogresavome. Jau apie 170 metų atgal Benjamin Franklin sakė, kad Amerikos žmonės pagarsėję prastais dantimis. Ką jis pasakė tuomet, tas yra tikra tiesa ir šiandien.

Egzaminuojant primitivių, laukinių žmonių kaukuoles, randama, kad tų žmonių dantys buvo sveiki. Jų kaukuolės neparodo išpuvusių dantų žymių. O reikia žinoti, kad necivilizuoti žmonės vartojo kieta ir rupų maistą, kuris turėjo būti gerai sukramtytas, idant vidurių sistema galėtų jį suvirškinti.

Jų dieta, didžiojoje, susidėjo iš riešutų, vaisių, lapų, daržovių ir medaus. Jie savo maistą retai virdavo ar keptavo. Daržoves valgydavo žalias, todėl geriausias dalys maisto nebudavo sunaikintos.

Šiandien taip nedaroma. Šiandien maistas modernišku būdu gaminamas virtuvėje. Dėka virinimui, geriausias dalys maisto — vitaminai ir mineralai — buna sunaikinti.

Senovėje ilgoms kelionėms išvykdamai jureiviai daug daugiau bijojo skorbuto ligos, negu kokio kito priešo. Ši liga pasireikšdavo del stokos žalių, šviežių daržovių maisto, nes vien tik tas maistas gali teikti žmogaus kunui vitaminą C.

Esant stokai vitaminų ir mineralų žmogaus kasdieninėje dietoje, susidaro proga veistis ir plėstis kuno sistemoje įvairioms ligoms. Viena iš jų tai Pyorrhoea. Kad ji paėina vien del stokos žmogaus kuno sistemoje tam tikrų vitaminų ir mineralų, tą faktą šiandien konstatuoja dauguma dantų ligų specialistų.

Kraujo iš dantų smegenų tryškimas šiandien yra skaitlingesnis, negu kad buvo keletas metų atgal. Atrodo, kad tokia padėtis diena iš dienos darosi vis daugiau paprasta ir nepaisoma. Tačiau jau patys pradiniai šios ligos ženklai yra signalu, kurį duoda žmogaus kuno sistema, kad jai truksta reikiamo kiekio vitaminų ir mineralų.

Vitaminai ir mineralai yra vieni iš svarbiausių maisto elementų. Taip pat įrodyta, kad vitaminai A, C ir D daro svarbios įtekėms į dantis. Dantų smegenys reikalauja mankštos, lygiai kaip ir kitos kuno dalys. Negaudami gana mankštos, žmonės pasidaro silpni, jų kraujas sumažėja, praranda normalę cirkuliaciją.

Tas pat ir su dantimis. Jei nevertojame kietesnį ir rupesnį maistą, tai smegenys pasidaro minkštos, o sykiu ir pradeda trupėti.

Dantys yra vien kramtymui maisto, o kramtymas kietesnio maisto padaugina dantų kraujo cirkuliaciją ir teikia smegenims masažą, jas sutvirtina, palaiko švairiomis, o prie to pagerina ir dantų kraujo apytaką.

Tat tai visa žinant, reiktų grįžti "atgal", t. y. prie daugiau naturališko maisto dietos, kurią sudaro žali vaisiai ir daržovės. Vartojimas šviežio ir rupaus maisto prigėlbės užlaikyti dantis ilgai sveikais.

Tėvo Laiškas Sunui

Rašo TEVAS

Mielas Sunau:

RASAU tau šį žvaigždėtą vakarą. Pasižiūrėjęs į tolimas žvaigždes, aš svajoju apie daug ką. Man prisimeni tu, tavo pergyvenamos kamčios karo lauke. Svajoju apie busimą, daug geresnį pasaulį.

Sunau: kur tu nebutum ir ką neveiktum — tu visuomet mano širdy. Prisimenu, kai tu buvai jaunas, kai aukai, kai mokeisi ir reingeisi į gyvenimą. Aš niekad neužmiršiu tos valandos, kada tu skyreisi iš musų tarpo, išeidamas atlikti savo pareigas.

Sunau: man rieda ašaros per veidus, kai aš tave atsivaizduoju sunkiosio pareigose. Bet tos ašaros — laimės ašaros, nes aš žinau, kad kaip tu, taip ir milijonai kitų vyrų, kovojate už geresnį pasaulį, už pavergtų žmonių išlaisvinimą, už tai, ko visi senai laukiame.

Žinau, kad mano gyvenimas jau nebeilgas. Jaučiu, kad gal kartais jau nebeteks mums pasimatyti. Bet aš norėčiau pagyventi dar iki to momento, kada tu sugrįši. Aš norėčiau tave tėvišku glėbiu apkabinti ir tau padėkoti už tai, ką tu nuveikei, kovodamas už gerus tikslus. Aš labai norėčiau pamatyti ir tą belaukiamą naują pasaulį, už ką tiek daug kraujo liejama ir tiek daug kančių panešama...

Taip, kartą kovojau ir aš už tokias pat idėjas. Tuomet irgi buvo sakoma, kad "šis tai jau paskutinis karas". Bet mes buvome suvilti: tas karas buvo tik įvada į dabartinę kovą. Tačiau dabar aš tikiu ir tu tikėk, kad ši kova išties yra paskutinė, kad daugiau tokių kruvinių tragedijų pasauly nebeįvyks.

Kovok, sunau! Mes tau padedame, dirbdami sunkius karo darbus. Kovok, turėdamas viltį, kad ta kova bus laimėta ir kad dar mes visi sulauksime gražesnės ir laimingesnės žmonių ateities.

Bučiuoju tave, sunau!

SLA Reikalai ir Veikla

Atlikime Patriotingas Pareigas

BENDRAI imant, mums, SLA nariams, pirmoje vietoje turėtų būti SLA reikalai: lankymas kuopų susirinkimų, privašinėjimas naujų narių, įvairūs parengimai, ir tt. ir tt. Tačiau, SLA yra patriotinga lietuvių organizacija ir todėl, be savų reikalų, mes turime rūpintis Lietuvos ir Amerikos bei tų valstybių žmonių reikalais, kurių yra nemaža.

Karas, kaip išrodo, eina prie užbaigos, bet dar nepasibaigė. Laikė karą reikia mums dėti pastangas pagelbėti Amerikai jį laimėti. Laikė karą ir po karo iš mūsų didelės paramos laukia ir laukia Lietuvos žmonės. Juk mes žinome, kaip ten viskas nuterota ir dar teriojama; žinome, kad Lietuvos žmonės ištiesė rankas, laukia mūsų pašalpos ir paramos, kaip saulės užtekaučios.

Amerikos kariams ir Lietuvos žmonėms parama rengiama ir teikiama. Ta parama, vyriausiai, teikiama per Tautinį Karo Fondą (National War Fund). Šis fondas praveda nacionalius vajus ir iš surinktų aukų pagelbsti mūsų krašto kariams, nepaisant kur jie būtų ir ką veikty. Taipgi pagelbsti ir karių šeimoms, reikalingoms pagelbos. Iš šio fondo, per Bendrą Amerikos Lietuvių Šalpos Fondą, parama teikiama ir lietuvių pirmės žmonių, išklaidintiems po visą pasaulį ir Lietuvoje pergyvenantiems didelį vargą.

Tautinio Karo Fondo vajus jau prasidėjo. Jo surinktos aukos bus skiriamos minimiems tikslams. Netrukus Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas pradės rubų rinkimo vajų. Tai įvyks pradžioje lapkričio mėnesio. Rubai bus renkami visoje Amerikoje ir iš visų tautybių gerasirdžių žmonių.

Šitaip esant, aš ir sakau: Atlikime patriotingas pareigas! O tos pareigos nelabai sunkios. SLA nariai ar SLA kuopos gali suorganizuoti Tautinio Fondo ar Bendro Am. Liet. Šalpos Fondo skyrius visur, kur tik randašis kadir mažiausia SLA kuopa ar keli SLA nariai. Tokių skyrių pareiga bus pagelbėti kopsakmingiausiai praversti Tautinio Karo Fondo vajų. BALF skyrių pareiga bus pagelbėti kodaugiausiai surinkti rubų, kurie bus pasiunčiami Lietuvoje apnuogintiems žmonėms aptiegti.

Skyrius suorganizuoti nesunku: užtenka septynių žmonių skyriaus suorganizavimui arba sudarymui valdybos. Po to į tuos skyrius reikia pritraukti kodaugiausiai žmonių — lietuvių ir ne-lietuvių, kurie gali padėti šios darbas veikti. Ypač BALF skyriuose reikia turėti kodaugiausiai amerikonių, kurie pritaria lietuvių veikimui.

Taipgi, man rodosi, kad visose kolonijose, kur tik randašis SLA kuopa ar keli SLA nariai, turėtų netrukus išdygti TKF ar BALF skyriai. Pasistengkime, broliai ir seserys, tai padaryti. Tiesa, taip veikiant, nukentės mūsų organizacijos veikimas savo naudai. Bet dabar turime pasiūvesti visi šias reikaldas; pasiūvesti, kad Amerika laimėtų karą ir kad savo žmones išgelbėjus nuo prazūties. Atsiminkime: jei Amerika nelaimėtų karą ir jei Lietuva būtų pavergta ar lietuvių tauta išnyktų — mažos reikšmės tuomet būtų ir mūsų Susivienijimas. Todėl, pirmoje vietoje, dabar pagelbėkime Amerikai ir Lietuvai bei savo žmonėms, kurie nekaltai kenčia karu padarytas skriaudas: atlikime patriotingas pareigas! Ir atlikime jas nevilkindami — dabar!

SLA Patriotas.

Pranešimas SLA Ketvirto Apskričio Kuopoms

SLA ketvirto apskričio metinis suvažiavimas įvyks nedėlioje, spalio 29 dieną, 243 Front St., New Haven, Conn. Prasišės 10:30 val. ryte.

Malonėkite SLA kuopos išrinkti kodaugiausiai delegatų į šį suvažiavimą, nes bus vienas iš svarbiausių.

Kuopų sekretoriai prisiųskite man mandatus ir statistikų blankas ne vėliau spalio 23 dienos del geresnės tvarkos.

V. Vitkauskas, SLA 4 apskr. sekr., 76 Austin St., New Britain, Conn.

SLA Devinto Apskričio Reikalais

SLA devintas apskritis, gyvuojas Springfield, Ill., apie linkėje, turi plačią dirvą veikimui, nes čia randašis apie 30 SLA kuopų. Nelaimė tačiau, ta, kad truksta veikėjų, kurie pasiūventusiai tarnautų-veiktų organizacijos labui.

Nemanykime, kad organizacija gali gyvuoti be mūsų prakaito. Organizacijai visuomet reikia pasiūventusių darbuotojų, kad būtų galima atlikti labdarinius ir praktinius darbus. Panašiai yra visame mūsų Susivienijime ir jo apskrityse.

Pavienės kuopos mažai ką gali nuveikti. O kad ką nors gero nuveikti, joms reikia prisidėti prie didesnio būrelio — prie apskričio, kuris bent du syklius per metus turi suvažiavimus ir aptaria organizacijos reikalus.

SLA devintas apskritis gyvuoja jau per daug metų. Savu laiku buvo išaugęs tvirta organizacija — prie jo daug kuopų priklausė. Bet nelaimingi partiviškumai pagimdė terora, kas išblaškė daugumą kuopų, kurias partiviški pagyrovai nuvedė jas patys nekilnodami kur, nes aklas aklam kelią rodė. Patikėję tuštiesiems partijų pagyrunams, kai kurios kuopos nuėjo aukso kalnų įšėkoti. Bet apsilvė: vietoje tų kalnų aukso, didesni vargą surado. Minimi partizanai nieko gero nenuveikė, bet SLA devintą apskritį vistiek nuskriaudė moraliskai ir visą jo turtą suniše.

Po daugumos kuopų pasitraukimo iš apskričio, SLA 158 kuopa daug nemalonus

pergyveno, nes ir iš jos nemaža narių su partizanais nuėjo. Jie stengėsi ir visiškai šią kuopą sunaikinti, bet neįstengė. SLA 158 kuopa ir šandien gyvuoja ir SLA devintą apskritį palaiko. Bendrai, apskritį palaikė tik dvi kuopos: 158 ir 27. Prisidėjus S. L. A. 275 kuopai, apskritis gyvuoja. Bet čia dar truksta tvirtesnio veikimo ir daugiau kuopų, priklausančių prie šio apskričio.

Broliai ir seserys: spieskimės į didesnius būrelius, tvirtinkime savas mintis ir vienykimės. Juk paskirai gyvendami, mažai galime atlikti. Nesibijokime teisybės. Jei pastebime bent kur klaidingą kryptį — pasargą padarykime. Teisingas elgėsis prives prie vienybės, kuri yra motina tautos ir visus lygiai priglaužia.

Kviečiu visas kuopas, gyvuojančias Springfield, Ill., apie linkėje prisidėti prie SLA devinto apskričio. Pakalbėkite apie šį reikalą savo susirinkimuose ir nutarkite prisidėti. Sugalvokite gerų sumanymų ir prisiųskite juos į SLA devinto apskričio suvažiavimą. Kviečiu visus ir visas prie darbo!

SLA 158 Kp. Koresp., 104 1/2 W. Jefferson St., Springfield, Ill.

Wilkes Barre, Pa.

SLA 115 Kuopos Vakariene Bus Ivairi, Dalyvaus Svečiai Iš Centro

ADV. V. F. LAUKAITIS, SLA prezidentas

Spalio 10 d., SLA 115 kuopa rengia vakariene Lietuvių Progresyvio Klubo svetainėje, 325 E. Market St. Vakariene bus įvairi ne todėl, kad bus duodama gerai valgyti, bet todėl, kad dalyvaus garbingi svečiai iš Centro. Prisižadėjo vakarieneje dalyvauti prezidentas adv. V. F. Laukaitis iš Baltimorės ir S. L. A. sekretorius dr. M. J. Vinikas iš New Yorko, kurie papasakos mums įvairių dalykų. Bus proga visiems nariams ir pašaliniamis svečiams susipažinti ir pasikalbėti su garbingais svečiais.

Taipgi bus ir muzikalis programos. Dainuos Mrs. Marė Rigelienė iš Luzerne ir Pitts-tono Dzimdžiai. Taipgi Albinas Šeporaitis ir Stasy Ša-kočius padainuos gražių ir juokingų dainelių. Jaunas pianistas Šeporaitis skambins pianą. Seserys Kuprytės pagros smuikų duetą.

Svetainė bus atdara nuo 2 val. popiet. Kurie norės, galės susirinkti pakortuoti ir išsigerti alaus. Vakariene bus duodama 5:30 val. vakare.

Vakariene yra rengiama tikslu apmokėti kareivių duokles už narius į Centrą. Kurie nariai nusipirks tikieta, už tuos bus apmokėtos duoklės. Kurie tikieta neįsigys — turės patys užsimokėti.

Norintiems smagiai laiką praleisti — kviečiame atsilankyti.

Kviečia SLA 115 Kuopa.

SLA NARĖS KETURI SUNŪS KARIUOMENEJE

ERNESTAS

JUOZAS

ALFREDAS

JONAS

Ponų Albino ir Amilės Lukų, gyvenančių Canada Hill, Greenfield, Mass., keturi sunūs randasi Suvienujtu Valstijų kariuomenėje. Pvt. Ernestas Lukas, jauniausias sunus, į aviaciją įstojo. Laukia pašaukimo kur nors į karo veiksmus karo fronte. Pvt. Juozas Lukas, vedęs su savo žmona gyvena Montague City. Dabar karo mokslo mokesi Proving Grounds, Md. **Lieutenant Alfredas Lukas** mokėsi karininkų mokykloje Miami Beach, Fla. Gavo karininko laipsnį. Buvo stovykloje Orlando, Fla., Bradley Field, Conn., ir Kearns, Utah. Apsivedė su p-le Helen Navickute, iš Greenfield, Mass., SLA 297 kp. narių duktere. Dabar yra karo fronte Europoje. Corp. **Jonas M. Lukas** į kariuomenę įstojo sausio mėnesį, 1941 m. Pirmą apmokymą gavo Edwards Steward Field, West Point ir Seattle, Wash. lietuviai, kurie išauklėjo keturis sunus ginti tėvynę. Linkime šems jaunuoliams, po nugalėjimo priešų, laimingai ir sveikiems sugrįžti namo. — A. Dėdinas, SLA 297 kp. fin. sekr.

Philadelphia, Pa.

Iškilmingas Bankietas S. L. A. Naujų Viršininkų Pagerbimui. Jaunimas Rengiasis Dirbti Susivienijimo Gerovei

Yra malonu pažymėti, kad praėjęs SLA seimas paliko mūsų kolonijos veikėjų širdis geriausius įspūdžius. Seimo paseka čia įsikuria Philadelphia ir Apie linkės SLA Kuopų Apskritys. Ir šis naujas SLA apskritis yra pasirūdes daug veikti ir jau pradeda rodyti savo veikimą.

Pavyzdžiui, rugsėjo 10 d. įvyko pirmas apskričio išvažiavimas-piknikas ponų J. Jantuzių rezidencijoje gražiame sode, 507 Franklin St., Cheltenham, Pa. Išvažiavimas buvo puikus, jaukus ir malonus. Sesuo Jantuzienė, SLA 344 kp. pirmininkė, Cheltenham, Pa., visus susirinkusius pavaišino grūšimais, obuoliais ir kitais skanumynais. Be to, buvo ir trumpas programėlis.

Rugsėjo 21 d. vakare, 204 North Broad St. Liberty Federal Savings and Loan Association ofise įvyko labai rimtas ir pilnas entuziazmo apskričio susirinkimas, kurį atidarė ir vedė pirm, adv. C. S. Cheledinas. Susirinkime dalyvavo septyniolika veikėjų, butent: adv. C. S. Cheleden, J. V. Grinius, A. Tvaranavičius, V. Paschall-Poška, K. Zemaitis, A. Ziobas, M. Dambrauskienė, A. Bačauskis, K. Krivickis, inž. P. Satinsky, Miss H. Lipčius, Miss E. Sliwynas, Miss Pranskunas, Ig. Paulauskas, inž. W. E. Norkus, J. Vaivada ir Mrs. G. Roman-Ramanauskienė — didžiama jaunosios kartos veikėjų, netik Susivienijime, bet ir visame lietuviškame veikime.

Visų pirmiausiai, šiame susirinkime buvo pakeltas klausimas, kad reikia surengti ką tai kilnaus. Kiek pasidalinus mintimis, vienbalsiai nutarta surengti iškilmingą bankietą SLA naujus viršininkus pagerbti — prezidentą V. F. Laukaitį ir vice prezidentą Povilą Dargį. Į bankieto surengimo komisiją išimtinai išrinkti visi jaunuoliai: V. Paschall, C. S. Cheleden, P. Satinsky, Mrs. Dambrauskienė, Miss Lipčius, Miss Sliwynas, W. E. Norkus ir Ig. Paulauskas.

Bankieto gaspadoriais nutarta rengti lapkričio 5 d., 6 val. vakare, Lietuvių Muzikalo Namu Bendrovės salėje.

Antras šiame susirinkime per apskričio pirmininką pakeltas klausimas, tai: "Kodėl aš nepriklausau prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje?" Į šį klausimą visu susidomėjimu ir rimtumu kaip senesni, taip jaunesni SLA veikėjai

ėmė balsą ir atsakinėjo: "Kodėl aš priklausau prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje". Atsakymai buvo, todėl, kad SLA yra didžiausia nepartinė lietuvių fraternališka organizacija Amerikoje ir visame pasauly. Todėl, kad S. L. A. yra turtingiausia lietuvių fraternalė organizacija ir turi pasirinkimui kaip apdraudros, taip ir ligoje pašalpos skyrius ir rupinasi netik narių, bet narių našlių ir našlaičių, ir abelnai labdarybės reikalais. Todėl, kad SLA nuširdžiai rupinasi Lietuvos nepriklausomybės bei visai lietuvių tautiniais reikalais. Todėl, kad aš esu lietuvis-vė, tai ir priklausau prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, ir tt. ir tt. Tai buvo visa eilė gražių atsakymų.

Po tų visų diskusijų, pasižadėta imtis darbo ir prirašyti kodaugiausiai geros valios lietuvių ir Susivienijimą Lietuvių Amerikoje.

A. Tvaranavičius, koresp.

Brooklyn, N. Y.

Pagerbė SLA Narių-Kareivių

Paskutiniu laiku buvo sugrįžęs pas saviškius SLA 152 kp. narys, Staff Saržantas Jonas Jurevičius, kurio tėvas Jonas Jurevičius, yra minimos kuopos pasiūmėjęs veikėjas. Musų Jonas sugrįžo po to, kai savo pareigas atliko, dalyvaudamas Vakarų Europos invazijoje, kuri prasidėjo birželio 6 d., šiais metais. Sugrįžo sveikutėlis, nesužeistas.

Sugrįždamas nors trumpam laikui pas saviškius pabuvoti, Jonas nė nepagalvojo, kad čia jo laukia gražus suprozio bankietėlis, kuris jam buvo surengtas šeštadienį, rugsėjo 23 dieną, pas Višniauskus, kam-pas Norwood ir Jamaica Aves. Tą suprozio bankietėlį surengė Jurevičių artimos draugės: M. Glaveckienė, V. Brusokienė ir M. Steponavičienė. Susirinko per 40 žmonių — musų karžyžio giminių, draugų ir pažįstamų.

Be gerų užkandžių, skanių gėrimų, buvo ir kalbų programėlis, kuriam labai vykusiai pirmininkavo SLA 38 kp. pirm., J. Glaveckas, kuris pasakė labai gražią, momentui pritaikintą ir patriotingą kalbą. Be kita ko, jis palietė ir Lietuvos žmonių vargus, kuriuos musų broliai ir seserys pergyveno ir pergyvena laike nacių ir rusų okupacijų. Kalbėjo ir ištisa eilė dalyvių. Visi pasidalino šio laiko pergyvenimais ir sielvartomis, nes kai kurių dalyvių sunus arba jau žuvė karo laukuose ar dar atlieka tas svarbias pareigas, kovodami už žmonijos išlaisvinimą. Visi linkėjo musų karžygiui laimingai užbaigti savo tarnybą.

Nemaža papasakojo ir pats garbės svečias, sarž. Jonas Jurevičius, nupiešdamas tuos momentus, kuriuos jam reikėjo pergyventi laike invazijos. O tai buvo sunkūs momentai! Besidalinant mintimis, kai kuriems dalyviams per veidus riedėjo gailios ašaros.

Taipgi pagerbti jau žuvę kareiviai ir pagarba pareikšta tiems kariams, kurie tarnauja, atlikdami savo šventas pareigas.

Po visa ko, nuo svečių dar įteikta saržantui J. Jurevičiui \$30 dovanėlė.

Bendrai imant, tai buvo graži-patriotinga rinktinė žmonių sueiga. Panašias sueigas pagerbimui sugrįžusių iš tarnybos ar paviešėti karių priuvalų surengti visi geri patriotingieji lietuviai, tuo musų kariams priduoant geresnio upo atlikimui savo pareigų.

Saržantas Jonas Jurevičius tuojuo po bankietėlio išvyko į savo tarnybą. Linkiu jam kogeriausio pasisekimo!

Dalyvaus.

Rockford, Ill.

SLA 77 Kuopos Kvarteto Padėka Už Pagerbimą

Mes, SLA 77 kp. kvartetas, reiškiame širdingą padėką už taip gražiai surengtą bankietą musų 25 metų kultūriško darbo sukakties paminėjimui ir už sukvietimą gražaus burio draugų ir brangių svečių iš Chicago, De Kalb ir Kenosha.

Pirmiausiai dėkojame SLA 77 kuopai, po kurios sparnu laikėmės ir visuomet turėjome šiltą užuojautą nuo narių, kas mus vis tampriau surišo ir ragino neapleisti to gražaus darbo. Dėkojame rengimo komisijai už sunkų darbą ir pastangas, o labiausiai — kuopos pirmininkui, broliui P. G. Aleksynui, kaipo parengimo sumanytoju ir tvarkos vedėju.

Toliau dėkojame: Naujienu bendrovei ir Chicago Lietuvių Draugijai už didelį ir gražių gėlių bukietą, Tėvynės redaktorui P. Bajorui — už sveikinimą. Ačiu svečiams chiacagiečiams už jų gražias kalbas ir linkėjimus: dr. A. Montvidui, p. Augustui, p-lei Mikulčiutei, p. Milleriui. O labiausiai ačiu artistei p-lei Balsiutei už gražų padainavimą, p-lei Mileriutei už pianu akompanavimą ir atvežimą pilno automobiliaus svečių iš Havens-ton ir Chicago.

Ačiu vietinėms draugijoms svečiams už atsilankymą. Ačiu kun. Juozaičiui už uždarymą programo su daina "Kur Nemunas ir Dauguva", kuri sudainuota pritariant visiems svečiams ir "Ilgiausių Metų del kvarteto."

Dėkojame pianistei pane-

lei Sinkevičiutei, kuri dabar mums akompanuoja. Ačiu taipgi visoms pianistėms, kurių laike 25 metų turėjome devynias — jų vardai buvo perskaityti laike programo ir visos buvo pakviestos į bankietą.

Lietuviai myli dainą. Jie apdainuoja savo vargus, kančias. Lietuviškos dainos jiems padėjo vergijos pančius nešti ir liuosybę palaikyti. Tik per dainą buvo atgaivinta Lietuva. Per vargus, kančias ir dainą ji atgims ir vėl bus laisva. Todėl dainuokime ir toliau.

Musų per 25 metus dainavimo darbas buvo nesunkus. Dainavome visiems lietuviams, visoms draugijoms be skirtumo. Dainavome amerikonom, bažnyčioms, klubiams vis tik lietuviškai, ir turėjome gerą pasisekimą. Dainuosim ir toliau, keldami Lietuvos vardą, kad ta Lietuvos šventa žemelė būtų laisva!

SLA 77 Kuopos Kvartetas:

B. Simaitienė, O. Sinkevičienė, J. Stružas, J. M. Bacevičius.

Los Angeles, Cal.

Naujų Narių Priėmimo Ballus

SLA 75 kp. yra nutarusi surengti didelį ir iškilmingą ballų bei šokių savo kuopos naujų narių priėmimui. Tai įvyks lapkričio 5 d., Engineers Hall, 1438 S. Oak St., arti Venice Blvd. Pradžia 4 val. popiet. Bus geri užkandžiai, gera muzika šokiams ir kitoki pamarginimai bei surprizai.

Kviečiame visus Los Angeles ir apie linkės lietuvių į mirėtą parengimą atsilankyti kodaingiausiai, nes netik patys smagiai laiką praleisite, bet artu paremsite musų S. L. A. organizaciją, kuri tarnauja lietuviškai visuomenei.

Korespondentė O. R.

Brooklyn, N. Y.

SLA 38 Kp. Bankietas

Šiuo pranešu, kad SLA 38 kuopa rengia didelį bankietą, kuris įvyks lapkričio 11 dieną (Paliaubų Dienoje), Amerikos Lietuvių Piliečių Klubo svetainėje, 280 Union Ave. Prasišės 7:30 val. vakare. Įzanga \$2.50.

Šiame parengime bus dainų ir kalbų programos. Bus šokiai, kuriems gros geri muzikantai. Turėsime skanių valgių ir visokių gėrimų.

Parengimo komisija kviečia atsilankyti visus netik SLA 38 kuopos, bet ir kiti šio didmiesčio ir apie linkės kuopų narius. Kviečiame taipgi atsilankyti ir bendrai lietuviams.

S. Volkis, Parengimo kom. pirm.

SLA 43 SEIMO PROTOKOLAS IR NUVEIKTI DARBAI

Protokolas

SLA 43-CIO SEIMO, IVYKUSIO BIRŽELIO 26-30 DD., 1944 M., HOTEL PHILADELPHIAN SALEJE, PHILADELPHIA, PA.

(Tąsa išdininko raporto)

Cash Balances in All Commercial Accounts, as Per Treasurers' Books December 31, 1943

Mort. Fund — Girard Trust Company	\$91,213.33
Dis. Fund — Girard Trust Company	4,625.94
Exp. Fund	
Exp. Fund (P. T.) — Girard Trust Company	14,937.61
Misc. Fund — Girard Trust Company	6,566.59
Juv. Fund — Girard Trust Company	1,002.23
Juv. Fund — *Universal State Bank	2,419.26
	\$120,764.96
Minus Transit Disbursement Orders Nos. 2333 to 2350	2,333.35
TOTAL CASH in all commercial accounts, as of 12-31-43	\$118,231.61
TOTAL CASH in all savings accounts, as of 12-31-43:	
Union National Bank	\$5,795.59
*Shenandoah Tr.	2,826.28
	8,621.87
TOTAL uncollected check balance, as of 12-31-43	595.61
1943 — DECEMBER 31-st TOTAL CASH BALANCE	\$127,449.09

13. Iždo globėjai S. Mokus ir E. Mikuziūtė pateikia savo raportą seimui kaip yra išspausdintas Seimo Darbų Knygoje pusl. 149-155. Dr. P. Z. Zalatoris inėšė, J. Žemantauskas parėmė iždo globėjų raportą priimti. Inėšimas ir kartu iždo globėjų raportas vienbalsiai priimtas.

SLA Iždo Globėjų Raportas

Keturiasdešimt Trečiam SLA Seimui

Birželio 26 d., 1944 m., Philadelphia, Pa.

Gerbiami SLA Kuopų Atstovai:

Šis yra penktas bendras dabartinių iždo globėjų raportas apie Susivienijimo finansinį stovį. Ekonominės sumetimais iždo globėjai kaip ir keliais pastaraisiais metais darė tik vieną turto reviziją už 1942 ir 1943 m., kovo mėnesyje, 1944 m., tuoj po Pild. Tarybos suvažiavimo.

Patikrinome visas dviejų metų įplaukas ir išlaidas ir visą esamą turta pinigais, bonduis, įvairiomis sekuracijomis, paskolomis ant nuosavybių ir nuosavybėmis. Radome viską geroje tvarkoje. Taipgi iždo globėjai šiuo laiku nedarė smulkmenišku tyrinėjimu, nes buvo tikėtasi, kad šiais metais įvyks valstijų apdraudus departamentų nuodugni revizija daroma SLA raštiniėje.

SLA piniginis turtas išmokėjimams bėgamų sąskaitų jau yra perkeltas į Girard Trust Company, Philadelphia. Apie tai smulkmenišku raportuose išdininkas ir sekretorius.

Šiame raporte pateiksime suglaustas skaitlines, kurios nariams duos abėną vaizdą mūsų finansinio stovio.

Sekuracijos

	Book Value		Market Value	
	1942	1943	1942	1943
U. S. A.	\$338,754.16	\$348,754.16	\$338,960.00	\$548,830.00
Cities	91,136.13	90,965.75	91,282.00	50,862.00
Public Utilities	175,061.25	192,145.15	172,640.00	191,000.00
Railroads	171,499.67	148,578.83	113,460.00	111,610.00
Industrials	57,950.00	33,950.00	22,350.00	20,000.00
Stocks & Shares	15,238.80	—	7,027.10	—
Viso	\$849,631.01	\$994,412.89	\$745,719.10	\$922,302.00
Viso Par Value	\$831,000.00	\$982,500.00		

Susivienijimo investimentai į Jungtinių Valstijų sekuracijas gale 1943 metų dvigubina 1941 metų skaitlinę ir, galima sakyti, šis investimentas sudaro ketvirtadalį SLA turto.

Ant bonduų nuosimėjų įplaukė sekamai:

1942 m.	\$21,752.11
1943 m.	\$24,199.57
Viso	\$45,951.68

Sulyginant su uždabriu 1940 ir 1941 m., kuris buvo apie \$34,000.00 pasirodo, kad mūsų pelnas žymiai pagerėjo per paskutinius du metus.

Sėrų turime sekamai: Lietuvių Auditorijoj, Columbus Venetian Stevens Bldg., Michigan & 26-th St., Lasalle Wacker Corp. Vertybės sėrai 1943 m. jau nesiskaito, nes nėra galima nustatyti kainos ir valstijų departamentai nepripažįsta jų turtu.

Morgičiai

	Skaitis	Investimento Suma	Uždabris
Gruodžio 31, 1942	128	\$488,288.50	\$27,234.97
Gruodžio 31, 1943	136 (ir R. E. bond)	\$444,737.50	\$23,915.23
Viso per du metus			\$51,150.20

Visos namų paskolos yra duodamos su numokėjimais. Ant šio investimento Susivienijimas uždėra 5%. Visos paskolos yra gerame stovyje.

Nuosavybės

Susivienijimas dabartiniu laiku (gruod. 31, 1943), turi 21 nuosavybę. Keturiolika nuosavybių yra Chicagoje, o septynios Rytinėse valstijose.

	Kapitalizovota Vertė	Aplinkovota Vertė	Uždabris
1942	\$466,207.14	\$383,550.00	\$13,962.11
1943	\$457,104.58	\$386,050.00	\$16,513.04
Viso			\$30,475.15

Perimtos Nuosavybės

Pereitam seimui buvo raportuota, kad 3251 So. Halsted St. namas yra forklozavimo stadijoj. Šis namas tapo SLA nuosavybe vasario 6, 1942 m.

Parduotos Nuosavybės

	SLA Kainava	Kaina	Nuosoltis
Gegužės 15, 1942			
7036-38 S. Yale Ave., Chicago, Ill.	\$18,141.57	\$15,500.00	\$2,641.57
Birželio 1, 1943			
04-23-25 S. Washtenaw Ave., Chicago, Ill.	\$22,742.35	\$17,000.00	\$5,742.35
Viso nuostolio			\$8,383.92

Lėšų Fondas

Metai	Įplaukos	Išlaidos
1942	\$38,433.48	\$42,300.96
1943	\$34,036.11	\$33,858.65
Viso	\$72,469.59	\$76,159.61

Tėvynės Fondas

Metai	Įplaukos	Išlaidos
1942	\$12,721.38	\$14,685.82
1943	\$12,964.96	\$14,818.56
Viso	\$25,686.34	\$29,504.38

Palyginant su pereitais seiminiais metais, Lėšų Fondo įplaukos sumažėjo, o išmokėjimai padidėjo. Priežastis to padidėjimo galėjo būti išmokėjimas užvilkų išlaidų, butent organizatoriams, Tarybos nariams ir tt., taipgi pakėlimas darbininkams algų, o prie to dar prisidėjo seimo nutarimas padidinti sekretoriaus ir redaktoriaus algas. Raštiniš išlaidos yra nelengva sumažinti, nes darbininkams šiais laikais mokėti mažiau negalima, taipgi reikmenų kainos nuolat kyla.

Tėvynės leidimui kas metai reikia pridėti apie du tukstančių dolerių daugiau, negu nariai į jos fondą sumoka. Jeigu Tėvynės leidimas nebus suretintas, arba ji nebus sumažinta, arba nariams į jos fondą duoklės nebus pakeltos, Lėšų Fondas įbrįs į didesnes skolas.

Fondai

Iždo globėjai patikrino visų fondų įplaukas ir išlaidas, ypatingai grynais pinigais išmokėjimus ir išmokėjimus nuosavybių reikalams. Radome viską pilnoj tvarkoj, todėl del vietos ir laiko sutaupymo skaitlinėmis delegatų nevalginsime. Įdomu gal bus žinoti kaip tarpsta narių-kareivių fondas, kurį įsteigė pereitasis seimas. Iki sausio 1 d., 1944 m., buvo sumokėtos duoklės už 601 narį esantį karinėje tarnyboje. Už raportuotus istojusius į karo tarnybą narius po birželio mėn., 1943 m., duoklės sumokamos šiais metais.

Kareivių Fondas

Metai	Įplaukos	Išlaidos
1942	\$8,207.60	\$2,257.41
1943	\$13,783.94	\$7,074.06
Viso	\$21,991.54	\$9,331.47

Gruodžio 31 d., 1943 m., balansas fonde \$12,660.07

Viršininkų ir Komisijų Išlaidos

Viršininkams	Alga Už Du Metus	Kitos Išlaidos	Keičios ir tt.	Viso
Prezidentui F. J. Bagočiui	\$2,800.00	\$1,396.66		\$4,196.66
Vice prezidentui J. K. Mažunkai	250.00	876.15		1,126.15
Sekretoriui M. J. Vinikui	7,321.00	934.83		8,255.83
Išdininkui K. P. Gugui	4,050.00	1,605.35		5,655.35
Iždo globėjui S. Mokusui	300.00	721.50		1,021.50
Iždo globėjai Euphrosine Mikuzis	300.00	757.40		1,057.40
Dr. kvotėju dr. S. Biežis	—	1,336.53		1,336.53
Redaktoriui P. Bajorui	5,100.00	54.75		5,154.75
Viso	\$20,121.00	\$7,683.17		\$27,804.17

Kai kuriems viršininkams nebuvo pilnai išmokėta už pirmesnius du metus ir tapo išmokėta pastaraisiais dvejais metais, todėl jų gautos sumos išrodo didesnės. Kai kuriems dar nėra pilnai užmokėtos algos ir kelionių išlaidos, todėl tos sumos bus įrekorduotos į busimo seimo raportą.

Komisijoms, Organizatoriams ir tt.

Organizatoriams	\$9,676.37
Kai kurios seimo išlaidos	219.90
Balsų Skaitymo Kom.	352.20
Viso	\$10,248.47

Kontrolės Komisijai

P. Dargiui	\$356.40
Kun. M. Valadkai	201.40
S. Cibulskui	143.30
A. Kriaučialui	63.55
Viso	\$764.65

Istatų Komisijai

Dr. A. Montvid	\$429.25
Adv. J. J. Grish	40.00
P. W. Birštonas	36.00
S. Bakanas	40.00
Viso	\$545.25

Skundų ir Apelacijų Komisijai

P. Balčikonis	\$25.00
S. Bakanas	25.00
Viso	\$50.00

Prieglaudos Namų Komisijai

S. Počiui	\$18.25
W. J. Morris	41.25
J. Brazauskui	43.80
Viso	\$103.30

Apšvietos Komisijai

Dr. P. Grigaičiui	\$179.25
V. Količienė	25.00
Viso	\$204.25

Labdarybės Komisijai

V. Količienė	\$75.00
O. Paukštienė	50.00
M. Kemešienė	25.00
Viso	\$150.00

Legaliam Patarėjams ir Leg. Reikalams

J. Lopatto	\$675.00
K. Vokietaitis	25.00
Woodward & Fondiller, Aktuarai	1,597.25
J. P. Varkala	150.00
F. J. Bagočius	50.00
J. V. Dėdymas & E. Walker	360.00
Viso	\$2,857.25
Viso komisijoms	\$14,923.17

Malonu yra pranešti, kad SLA visas turtas yra saugus ir rupestingai tvarkomas. Turimos nuosavybės pagal jų dabartinę aktualę vertybę neša neblogą uždabį. Kai kurios tapo parduotos už žymiai daugiau, negu buvo tikėtasi. Už paskolas visi namų savininkai apmoka ir nė vieno forklozavimo neįvyko. Turimų sekuracijų vertybė nepuolė, o kai kurių šiek tiek pakilo. Keblumas yra tame, kad saugiosios sekuracijos neneša tiek nuosimčių, kiek SLA pagrindinė apdraudus atsakomybė reikalauja. Be to, ir mirtingumas narių yra žymiai didesnis, negu turėtų būti, kas išemia didelę turto dalį. Esamos senųjų skyrių duoklės jau nėra ganėtinai saugios ateities užtikrinimui. Tikime, kad šis seimas padarys reikalingas reformas.

Stasys Mokus,

SLA iždo globėjas,

Euphrosine Mikuzis,

SLA iždo globėja.

14. Daktaras kvotėjas dr. S. Biežis pateikia savo raportą seimui kaip yra išspausdintas Seimo Darbų Knygoje pusl. 156-157. B. J. Sohegaus inėšė, S. J. Kubauskas parėmė daktaro kvotėjo raportą priimti. Inėšimas ir kartu daktaro kvotėjo raportas vienbalsiai priimtas.

SLA Daktaro Kvotėjo Raportas

Keturiasdešimt Trečiam SLA Seimui

Birželio 26 d., 1944 m., Philadelphia, Pa.

Gerbiami Seimo Dalyviai:

Nuo pereito seimo mano urėde nieko ypatingo nėra įvykę. Visos mano pareigos buvo atliktos laiku ir pilnu atsidavimu SLA gerovei. Peržiūrėdamas aplikacijas kandidatų į Susivienijimą, visada turėjau galvoje priimti tik tokius asmenis, kurie pilnai atitinka sveikatos žvilgsniu. Kur pasireikšdavo kandidato sveikatingumo stoka ar įtikinanti abejonė, tai tokiuose atsitikimuose aplikacija budavo visiškai atmetama arba apdrauda gerokai sumažinama. Šiuomi, tikiuosi, apsaugojau Susivienijimą nuo tokių narių, kurie, jei būtų buvę priimti, ateityje mūsų organizaciją būtų galėję nemažai neužsitarnauti išnaudoję.

Kuopų daktarus kvotėjus aplinkraščiu per Susivienijimo sekretorių raginau ir prašiau kandidatuz egzaminuoti kuonuo duogniausiai, kad neisleidus nesveikų ir netinkamų asmenų. Kaip paseką, pastebėjau patenkinantį kooperavimą iš daugumos kuopų daktarų kvotėju, kuriems šiuomi Susivienijimo vardu tariau nuosirdžią padėką. Taipgi tuo pačiu budu raginau kuopų valdybas ir organizatorius tik kalbinti įsirašyti į Susivienijimą tokius asmenis, kurie atrodo sveiki ir liusai nuo blogų įpročių. Čia irgi raudau gražaus pritarimo, kuris jei visados bus tęsiama, nemažai prisidės prie sumažinimo mirtingumo.

Keturių metų asmeninis patyrimas kaip SLA daktaro kvotėjo mane pilnai įtikino, kad prašymas tik sveikų narių reikš Susivienijimo gerbuvi ir jo nuolatinį buojimą. Kad šį tikslą sekmingai pasiekus, kiekvienas narys privalo įsipareigoti but sargyboje savo didžiulės organizacijos.

Su aukšta pagarba SLA gerovei,

Dr. Steponas Biežis,

SLA daktaras kvotėjas.

15. Tėvynės redaktoriui P. Bajoras pateikia savo raportą seimui kaip yra išspausdintas Seimo Darbų Knygoje pusl. 158-167. V. Tamulaitis inėšė, K. Katkevičienė parėmė redaktoriaus raportą priimti. Keleims delegatams padarius pastabas Tėvynės redagavimo reikalais, inėšimas ir kartu redaktoriaus raportas vienbalsiai priimtas.

Tėvynės Redaktoriaus Raportas

Keturiasdešimt Trečiam SLA Seimui

Birželio 26, 1944, Philadelphia, Pa.

Gerbiamieji Seimo Delegatai ir Delegatės:

Tėvynės redaktoriaus pareigas ėjau sulig savo geriausio tu pareigų supratimo. Pirmoje eilėje ir visuomet staciau SLA reikalus. Mano vyriausiu užsibrėžimu buvo suvesti visus SLA narius į bendrą-brolišką veikimą kaip pačios mūsų organizacijos, taip ir lietuvių tautos laimėjimui. Taip dariau todėl, kad žinau, jog

pakrikę mes nieko gero nenuveiksime, o dirbdami vieningai galime išauginti dideliu mūsų Susivienijimą, efektingai padėti Amerikai laimėti karą ir Lietuvai išsilaisvinti. Ar šio savo užsibrėžimo bent dalinai atsiekiu — nesimu spresti.

Per paskutinius du metus neapleidau nė vieno kaip SLA, taip ir bendro Amerikos lietuvių gyvenbinės veikalos reikalo, o ypač Susivienijimo. Kiekvienas bėgančiųjų ar besitartinančiųjų reikalų buvo apibudintas Tėvynėje. Taipgi buvo rodoma keliai tu reikalų pravedimui ir įgyvendinimui. Įvairiais konstruktyviais reikalais rašiau pats ir talpinau Tėvynėje bendradarbių bei korespondentų rašinius.

Visuomet vengiau bereikalingų polemikų ir vieni kitų užsigauliojimų.

Nemaža sąjudžio SLA narių tarpe pasireiškė po praeito SLA seimo, kuris nutarė įsteigti Kareivių Duoklių Fondą. Delegatams sugrįžus iš to seimo, nariuose tuojau gimė dvi nuomonės tuo reikalui: viena narių dalis mielai sutiko į Kareivių Duoklių Fondą mokėti, o kita — priešinosi.

Susidarius dviem skirtingoms nuomonėms, aišku, prisiejo nariams apie tai pasiginčyti ir organe, o aš turėjau besiginčijantiems tarpininkauti. Tai buvo nemaloni ir nelengva pareiga: juok čia reikėjo palaikyti seimo nutarimą, čia taip pat reikėjo turėti reikalo su gerais ir patriotingais mūsų organizacijos nariams-veikėjais.

Pasisakyti už ir prieš leidau visiems. Tai dariau, pasitaręs su SLA Apšvietos Komisija ir Pildomąja Taryba. Tik kuomet reikalas pasiekė nemažą įkarščio — susirašinėju su straipsnių autoriais ir stengiausi juos įtikinti, kad vieni kitų neužgadinėt, o rašytų tik apie patį reikalą. Visi mano patarimo paklausė.

Laikui bėgant, šis reikalas baigėsi gražioje nuotakoje ir ginče dalyvavę, jaučiu, yra pasitenkinę.

SLA nariai, o ypač veikėjai, į Tėvynę žiuri ne vien tik kaip į SLA organą, bet ir kaip į lietuvių palaikymo atstovą. Einant dideliu pasaulio sukrėtimui ir Lietuvai stovint ant pražūties kranto, reikėjo nemaža vietos Tėvynėje pasvesti ir bendriems lietuvių reikalams, nes visuomeninius darbus dirba nemaža SLA narių, kurie net laukia Tėvynę nurodant jiems veikimo kelius. Lietuvos gelbėjimo ir kitais reikalais rašiau pats ir leidau kitiems apie tai rašyti.

Visuomet stovėjau ir palaikiau tą idėją, kad Lietuva po karo taptų nepriklausoma ir kad valdytųsi demokratiškais pagrindais.

Kada Lietuvos gelbėjimo reikalais tarpe Amerikos lietuvių, o taipgi ir tarpe SLA narių, pasireiškė griestokų frakcinių skirtumų ir susikirtimų — bandžiau laikytis vidurio, stengdamasis įrodyti, kad ginčais ir užsispyrimais nieko nelaimėsime, o pralaimėti galime viską. Visuomet raginau visus Amerikos lietuvius dirbti vieningai.

Saukiant konferencijas ir kitokius Amerikos lietuvių sąskridžius, daviau Tėvynėje vietos jų garsinimui. Po tų sąskridžių, dėjau jų aprašymus bei padėjau pravesti-įgyvendinti svarbesnius jų nutarimus.

Man išrodė ir išrodo visų ir visi darbai geri, kuriais stengiamasi padėti Lietuvai išsilaisvinti ir Amerikos lietuvius tiems darbams suvienyti.

Amerikai kovojant prieš agresorius, kaip patriotingos lietuvių organizacijos organo redaktoriui, laikiau butina pareiga Tėvynėje raginti SLA narius ir bendrai lietuvius koširdingiausiai prisidėti prie karo laimėjimo pastangų. Ypač per Tėvynę buvo

Amerikos Lietuvių Veikla

Brooklyn, N. Y.

Reikia Aukų Rinkėjų

Rugsėjo 26 d., Apreiškimo parapijos svetainėje įvyko Tautinio Karo Fondo (National War Fund) lietuvių skyriaus komiteto susirinkimas, kuriam pirmininkavo to skyriaus pirmininkė dr. A. Šliupaitė.

Susirinkime dalyvavo nemažas skaičius komiteto narių. Apkalbėti visi jau beinau Tautinio Karo Fondo reikalai ir susirinkimo, kaip geriausiai padėti, kad tas vajas būtų pasekmingas. Vyriausiu dienotvarkės klausimu buvo, tai gavimas kodidžiausio skaičiaus lietuvių, kurie padėtų rinkti aukas. Nutarta kreiptis į vietinių parapijų klebonus, radio valandų vedėjus ir vietinių patriotinių lietuvių redakcijas paprašyti paraginti Didžiojo New Yorko lietuvių užsirašyti aukų rinkėjais. Todel kiekvienas lietuvis ar lietuvaitei privalėtų prie šių šventųjų pareigų prisidėti ir tuč tuojau aukų rinkėjais užsirašyti.

Užsirašyti galima pas komiteto pirm. dr. A. Šliupaitę, 179 So. 2-nd St., Brooklyn, N. Y. ir pas sekret. O. Valaitienę, tuo pat adresu. Taipgi galima užsirašyti visose lietuvių parapijose, pas J. Ginkū, 495 Grand St.; Amerikos redakcijoje, 222 So. 9-th St., Brooklyn, N. Y.; Tėvynės redakcijoje, 307 W. 30-th St., New York, N. Y. Užsirašius, bus suteikta informacijos, kur ir kaip aukas rinkti.

Taipgi nutarta neužilgo surengti programą. Tuo reikalaujama išrinkta komisija, kuri gal visai netrukus paskelbs rengiamo programo detales.

Koresp.

Darius-Girėno Skridimo Sukakties Minėjimas

Šiomet liepos 17 d. sukako vienuolika metų nuo transatlantinio skridimo mūsų didvyrių lakunų Dariaus ir Girėno. Šis svarbus lakunų žygis dar nebuvo šį metų Brooklynie viešai paminėtas, nors čia yra draugių išrinktas komitetas darbuotis pastatymui paminklo lakunų pagarbai, kuris taipgi kas metų suruošia sukakties skridimo paminėjimą. Kadangi laike vasaros karščių nebuvo patogų tinkamą pramogą surengti, tai ruošiamas dabar.

Spalio 14 d. 7:30 val. vakare, Piličių Klube Brooklyne įvyks iškilmingas bankietas ir šokiai pagerbimui lakunų ir jų atliktos drąsios skridimo kelionės pažymėjimas. Įžanga asmeniui \$2.50. Vien į šokius 50c. Taigi prašome gerbiamos publikos įsigyti bilietus išanksto ir dalyvauti. Teiktės juos gauti šiose vietose: Piličių Klube, 280 Union Avenue, pas gaspardorių J. Zakaruską; pas Juozą Ginkū, 495 Grand St. ir adv. Stepono Briedžio ofise, 197 Havameyer St. — visi Brooklyn, ir pas komiteto narius.

Kaip jau pirmiau buvo kreiptasi spaudoje į lietuvių dalininkus, prašant jų pagaminti Dariaus-Girėno paminklui piešinį, tai jau gavome vieną kurinį nuo brooklyniečio dalininko Jono Subačiaus.

Keletui Brooklynio draugių priduoti laiškausi su bilietais asmeniškai, prašant juos nupirkti. Kadangi negalima sužinoti visų draugių ir kuopų, kuomet ir kur laiko susirinkimus, tai sunku priduoti laiška. Todel, prašome jų visų, sulig išgalės, prisidėti prie šio bankieto padaryti jį sekmingu.

Korespondentai J. S. — S. B.

Maspeth, L. I. N. Y.

Saukia Konferenciją

Federacijos Pildantysis Komitetas šaukia klubų ir draugių atstovų konferenciją pasitarimui prezidento rinkimui. Prašo jus išrinkti ir prisijungti bent po du delegatus nuo draugijos.

Konferencija įvyks spalio 8 dieną, 3 val. popiet, Lietuvių Piličių Klubo patalpose, 60-39 — 56-th Drive, Maspeth, N. Y.

Tikimės, kad jūs mieliai dalyvausite šioje konferencijoje ir pagelbėsitė suvienyti politikoje dalyvaujančius klubus į vieną organizaciją.

Valdyba.

New York, N. Y.

Headquarters Jau Įsisteigė

ULRFA (Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo) Headquarters savo įsisteigimą pažymėjo jaukiu pobuviu, kuris įvyko ULRFA patalpose, 19 West 44-th Street, š. m. rugsėjo 26 d. ULRFA šeiminių neskaitant, svečių ir viešnių prisirinko apie 70. Jų tarpe buvo Newbold Morris, President of the City Council, Lietuvos pasiuntinys pulk. P. Žadeikis, New Yorko arkivyskupijos atstovas Msgr. Robert E. McCormick, Elliot J. Johnson, Secretary of the Budget Committee of the National War Fund, R. K. Bishop iš National War Fund, Lietuvos generalinis konsulas New Yorke J. Budrys su savo bendradarbiais, LAIC štabo nariai ir daugelis kitų Didžiojo New Yorko žinomų asmenybių. Skaitlingai buvo atstovaujami kitų valstybių šalpos fondai. Korespondentų tarpe matėsi New York Times atstovas.

Nenumatytų aplinkybių sutrukdytas, paskutinėje minutėje, į pobuvį negalėjo atvykti ULRFA Honorary Committee narys James A. Farley. Šeiminių tarpe, be pirmininko kun. dr. J. B. Končiaus, dalyvavo kun. J. Balkunas, Nadas Rastenis, Jonas P. Tuinila, ir kiti įstaigos bendradarbiai.

Po trumpo kun. dr. Končiaus sveikinimo žodžio, buvo sugiedotas Amerikos himnas.

Msgr. R. E. McCormick perskaitė invokaciją.

Kalbas pasakė pp. Newbold Morris ir Lietuvos pasiuntinys pulk. P. Žadeikis. Tiek turiniu, tiek parinkta tema, abi kalbos buvo labai reikšmingos. Skirtingos tarnybinės padėties ir tautybės nepaisant, abu kalbėjėjai užkomentavo Atlanto Carterį, Newbold Morris pabrėžė, kad šio krašto politika nuo nustatytos kilnios vagos nenukryps, vadinas, ir Lietuva, anksčiau ar vėliau, savo nepriklausomybę atgaus.

Pobuviui pirmininkavo kun. dr. J. B. Končius, kuris, į iškilmų pabaigą paaiškino jų vedamos organizacijos pobūdį ir jos tikslus.

Su pirmininkavusių padėkos žodžiu ir Lietuvos himnu, oficialė pobuvio dalis buvo baigta.

Himnams sugiedoti maloniai talkininkavo mūsų žinomos solistės — M. Kižytė ir B. Darlys.

Times korespondento aprašymas tilpo rugsėjo 27 New York Times laidoje 5 puslapyje pavadinimu "Appeal for Lithuania".

LAIC.

Lankėsi Svečiai

Rugsėjo 26 d. Tėvynės redakcijoje lankėsi SLA ir visuomenės veikėjas, bostonietis brolis J. P. Tuinila, kuris, kaip BALF direktorius, buvo atvykęs į tos įstaigos buveinės

oficialio atidarymo pramogą. Su svečiu pasikalbėta įvairiais visuomenės ir mūsų organizacijos reikalais. Tos pačios dienos vakare brolis Tuinila išvyko atgal į Bostoną.

Rugsėjo 29 d. lankėsi tolimia

Rubus Lietuvai Rinkti Pasimokykime Iš Grekų

(Taša nuo 1 pusl.)

Pašalpa Pasiekia Per Mėnesį Laiko

Į New Yorko sandėlius susištusius rubus paruošia ir persiunčia į St. John's, Kanadą, iš kur laivai su parašais "Mercy Ship to Greece" aliantų ir vokiečių praleidžiami į Grekiją. Pašalpa grekus pasiekia, palyginti greitai. Pav. laivas išsūtus sausio 1 d., Grekiją pasiekė vasario 2 d.

Už Porą Batelių Dirba 3 Mėnesius Laiko!

Pasiūsta 250,000 porų batelių, kas prie dabartinių sąlygų Grekijoje įvertina trims ketvirtadaliams visos Grekijos valstybės turto! Siaučiant pasibaisėtina inflacija, batų pora Grekijoje kaštuoja net 30,000,000 drahmų. Tuo tarpu universiteto profesorius mėnesinė alga esanti 10,000,000 drahmų. Neatsižvelgiant milijoninės algos, mokslo skleidėjas vistiek turi dirbti tris mėnesius laiko už vieną porą batų! Įsivaizduokite, kokia pagalba — gauti porą batų dovanų! Netaip bloga juodo darbo darbininkams. Mat, okupantai nori užimtųjų kraštų inteligentus suvaryti į juodo darbo kategoriją. Pav., batų valytojas uždirba šešis kartus daugiau, negu profesorius, bet ir tam sunku išsiversti.

Vargas Ir Lietuvoje

Lietuva taip pat pergyvena tokią pačią okupaciją: panašūs gyvenimo sunkumai yra užgulę mūsų senąją tėvynę. Praėjo karo metu gyvenau Lietuvoje. Atmenu kai mano tėvas, išgyvenęs Amerikoje 25 metus, iškeitęs \$4,000 sutauptų vokiškas markes, vokiečių okupuotoje Lietuvoje, už man dar tada nesuprantamą bilioninę markių sumą, viso labo nusipirko — lazda.

Cukraus Svaras \$50.00

Kas dedasi Lietuvoje, kurią Sovietai baigia okupuoti, taip pat galime įsivaizduoti. Rugsėjo 11 d. Life žurnale, Amerikos biznio atstovas Eric Johnson, pabuvojęs Sovietų S-goje keletą mėnesių, raportuoja savo patyrimus. Jis sako, kad be valstybinių racionuotų maisto įstaigų, įsteigtos komercialės krautuvėlės Maskvoje, Leningrade ir Kijeve. Tose krautuvėlėse galima nusipirkti maisto. Kaip visur Europoje, išskyrus Angliją, naudojama metrinė sistema. Tad, skaitlines paduoda kilogramais. Kilogramas yra lygus 2.2 svarams (du svarai ir penktadalis svaro). Cukraus kilogramas kaštuoja 700 rublių kas lygu \$133.00. Lašinukų kilogramas 650 rublių (\$123.50). Sokolados 1,800 rublių (\$342.00). Višta 350 rublių (\$66.50). Kava 400 rublių (\$76.00). Makaronai 250 rublių (\$47.50).

Už Mėnesinę Algą — Svaras Cukraus

Johnsonas toliau raportuoja, kad darbininko alga tarp 800 ir 900 rublių per mėnesį (tarp \$152 ir \$171). Bet išskaičius bonus, unijos mokesčius, nuoma ir kitas išlaidas, darbininkui lieko 400 rublių (\$76.00). Už tuos pinigus iš komercialės krautuvės sovietų piliētis gali šandien nusipirkti svarą cukraus per mė-

viešnia, sesuo A. K. Kaminskienė, SLA 245 kuopos narė, kuri užlaiko vasarvietę Miami, Floridoje, pavadintą "The Newark Guest House". Su ja sykiu lankėsi jos dukterė. Sesuo Kaminskienė jau kuris laikas gyvena Floridoje ir džiaugiasi, kad jai patinka ten gyventi ir jos vasarvietės biznis gerai eina.

Jonas Valaitis

kai netaiso. Didžiausia, tačiau, problema, avalynės porų nesumašyti. Todel, kai siūstė avalynę mūsų įstaigai, malonėkite taip pat porų nesumašyti. Geriausiai poras surišti. Avalynę suspausti sunkiau, del to reikalinga daugiau laiko. Panaši problema yra ir su skrybėlėmis.

Pasiruošime Savikiems Gelbėti

Grekų Amerikoje tėra pusė kiek yra lietuvių. Laimė, kad jie yra geri biznieri ir su svetimtaučiais palaiko kontaktą, del to galima jų paramos. Bet tą galime padaryti ir mes, lietuviai.

Grekai pradėjo šalpos darbą, kai tik vokiečiai juos užpuolė. Šandien ir Lietuva yra pačiame žiauriausiam karo fronte! Kiek Lietuvai šandien reikia pašalpos, visi žinome. Sakoma, kad Lietuvoje net užpuldinėjami ir išrengiami vyrai, tiek desperatiškai kai kuriems reikia rubų!

Kaip tada grekai, taip dabar lietuviai gali ir privalo pradėti dirbti praktiškai, vieningai, konstruktiviai. Amerikiečiai gelbėdami kitoms tautoms, gelbsti ir lietuviams. Lietuvių Amerikoje ir Kanadoje gyvena veik kiekvienam centre, Kiekvienas turime svetimtaučius, kurie nori ir gali Lietuvai gelbėti. Šandien Lietuvai pagelba neatidėtinai. Pagelbą Lietuvai šandien ir duokim. Belaukdami rytojaus, galime daugeliumi neišgelbėti net gyvybės. Duodami National War Fondui, per jį duodame ir Lietuvai.

Jonas Valaitis,

BALF rubų vajuos vedėjas.

Knuopų susirinkimai

GIRARDVILLE, PA. — S. L. A. 147 kp. susirinkimas įvyks spalio 8 d., 2 val. popiet, priprastoje vietoje, 514 East Mahanoy Ave. Visi nariai kviečiami atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokesčius, kad neliktum suspenduoti. Yra ir kitų reikalų aptarimui. — J. Salatka, sekr.

PROVIDENCE, R. I. — S. L. A. 347 kp. susirinkimas įvyks spalio 15 d., 2 val. popiet. LAP Klubo name, 475 Smith St. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti ir užsimokėti savo duokles, kad neliktum suspenduoti. Ateidami, atsimokėkite savo draugus prirašyti prie SLA 347 kuopos. — V. J. Bankauskas, sekr.

NANTUCKET, PA. — SLA 12 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 8 d., 1:30 val. popiet, priprastoje vietoje. Prašome visų draugų atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarimui. — B. Kvedaravičius, sekr.

PITTSBURGH, PA. — SLA 7 kp. paprastas susirinkimas įvyks spalio 8 d., 2 val. popiet, Lietuvių Piličių Klubu svetainėje. Šiame susirinkime SLA 7 apskrčio suvažiavimo delegatai išduos idomų raportą, nes suvažiavime dalyvavęs SLA prezidentas, adv. V. F. Laukaitis, daug svarbių SLA reikalų išaiškino. — A. Galinskas, sekr.

CHICAGO, ILL. — SLA 260 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 8 dieną, Friendly Hall, 2548 W. 69-th St., 2 val. popiet. Visi nariai kviečiami skaitlingai susirinkti, nes rudenis jau atėjo, todel ir visas veikimas kuopoje turėtų šiek-tiek pagyvėti. Todel dalyvaukite visi. — J. Jasulevičius, sekr.

SLA Pagelbos Ranka

Savaitinė a. skaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpa

CEKIAI ISRAŠYTI RUGSEJO 30, 1944

Išmokėtos pomirtinės

KATRĖ VENSINIENĖ, 124 kp., Hartford, Conn., gimus kovo 30 d., 1883 m., Simno vals., Kalvarijos apskr. Prie SLA prisirašė birž. 8 d., 1928 m., numirė liepos 6 d., 1944 m. gaisre. Vėlonės sūniui, Algirdui Vensinui, pomirtinės išmokėta \$300.00

KAZYS NORUS, 147 kp., Girardville, Pa., gimęs bal. 25 d., 1897 m., Krokialaukių gaimė, Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė bal. 5 d., 1925 m., numirė rugs. 12 d., 1944 m. plaučių uždegimu. Vėlonio moteriai, Magdei Norienei, pomirtinės išmokėta \$1,000.00

ROZALIJA ZDANAVICIENĖ, 173 kp., Lowell, Mass., gimus kovo 10 d., 1894 m., Bobų kaime, Vilkių vals. Prie SLA prisirašė kovo 1 d., 1922 m., numirė rugp. 24 d., 1944 m. nuo kraujapudžio. Vėlonės vaikams, Pranei, Alfonsui, Povilui ir Juzei Zdanavičiams, pomirtinės išmokėta \$240.00

ONA DAMBRAUSKIENĖ, 267 kp., Wyoming, Pa., gimus bal. 10 d., 1871 m., Guriškių kaime, Rudamino vals., Kalvarijos apskr. Prie SLA prisirašė bal. 8 d., 1917 m., numirė rugs. 14 d., 1944 m. vėžio liga. Vėlonės dukterei, Margarietai Paluck, pomirtinės išmokėta \$300.00

Viso \$1,840.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$95,466.57

Išmokėtos ligoje pašalpos

- A. GOBERIS, 23 kp., Shenandoah, Pa. Sirgo 23 savaites ir 1 dieną \$1582.25
- A. STAINIS, 29 kp., Westville, Ill. Sirgo 5 s. ir 4 d. 34.00
- L. BUTIKAS, 29 kp., Westville, Ill. Sirgo 5 s. ir 1 d. 31.60
- P. JAKUCIONIS, 39 kp., Gilberton, Pa. Sirgo 12 s. 54.00
- S. KAZLAUSKAS, 50 kp., Binghamton, N. Y. Sirgo 5 s. ir 3 d. 33.00
- J. UOGINTAS, 50 kp., Binghamton, N. Y. Sirgo 6 s. ir 4 d. 80.00
- A. GARUSKIS, 50 kp., Binghamton, N. Y. Sirgo 3 s. ir 2 d. 40.00
- J. PUCINSKAS, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 9 s. ir 4 d. 87.00
- M. MUIZA, 74 kp., So. Chicago, Ill. Sirgo 24 s. 135.00
- A. MATULIS, 79 kp., Inkerman, Pa. Sirgo 4 s. 36.00
- K. JANULIS, 104 kp., Pittsburgh, Pa. Sirgo 14 s. ir 1 d. 78.50
- K. STASEVICIENE, 105 kp., Dayton, Ohio. Sirgo 3 s. ir 4 d. 11.00
- M. PRBYTIS, 127 kp., Lynn, Mass. Sirgo 5 s. 30.00
- Z. KRASNAUSKAS, 127 kp., Lynn, Mass. Sirgo 1 s. 6.00
- M. GONTPROW, 127 kp., Lynn, Mass. Sirgo 5 s. ir 5 d. 70.00
- B. VALKEVICH, 127 kp., Lynn, Mass. Sirgo 9 s. 54.00
- K. NORUS, 147 kp., Girardville, Pa. Sirgo 1 s. ir 5 d. 11.00
- V. TENANIS, 151 kp., Homestead, Pa. Sirgo 14 s. ir 4 d. 80.00
- A. BOLT, 184 kp., Keene, N. H. Sirgo 5 s. ir 5 d. 26.25
- A. JABLONSKIS, 250 kp., Maspeth, L. I. Sirgo 7 s. ir 2 d. 34.00
- J. BABARSKIS, 253 kp., Kewanee, Ill. Sirgo 9 s. 54.00
- Z. BABLINSKIENE, 272 kp., Amsterdam, N. Y. Sirgo 14 s. ir 1 d. 78.50
- J. MATUKAITIS, 314 kp., E. St. Louis, Ill. Sirgo 5 s. ir 3 d. 49.50
- A. VAIKSNORIENE, 352 kp., Detroit, Mich. Sirgo 10 s. ir 5 d. 97.50
- O. KAZLAUSKIENE, 354 kp., Akron, Ohio. Sirgo 10 s. ir 5 d. 65.00
- M. BERNIUNAS, 359 kp., Dorchester, Mass. Sirgo 3 s. ir 2 d. 28.00

Viso \$1,461.50
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$82,628.50

M. J. VINIKAS, SLA sekretorius.

Ar Įvyksta Šandien Stebukly? Taip!

Tai sužinosi perskaitęs Prof. Dr. Vyskupo Būčio garsią knygą:

SVENC. P. MARIJOS APSIREISKIMAI LIURDE

Šia knyga susidomėjo visi Amerikas Lietuviai. Ją skaito ir netikintieji!

Liurdo knyga Gausiai paveiksluota, gražiai kietais viršeliais įrišta, virš 500 puslapių.

KAINA — \$3.50

Kreipkitės su užsakymu:

DARBININKAS
366 W. Broadway So. Boston 27, Mass.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

Mūsų Biznieri

A. J. KUPSTIS Real Estate & Insurance
SLA N A R Y S Specializuojam: Bizniai, Gyvenimo Namai ir Farmom Mandagus ir Gretas Patarnavimas
Tel. So. Boston 9423

322 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.
JOHN NAGHTEN & CO.
ESTABLISHED 1883, INSURANCE
1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois